

POLITIKA

MEMORAND. GOS VEIKLOS AMERIKOS LIE.

Lietuvai Vaduoti Amerikos Tautininkų Centras atėityje išeiks Amerikos Lie. vių Tarybai memorandumą vie- ningos veiklos klausimu.

Teko patirti kad šios orga- nizacijos pasiūlys Amerikos Lietuvių Tarybai sudaryti auk- ščiausią Amerikos Lietuvių ko- mitetą, kurs būtų teisėtas vi- sos Amerikos Lietuvių visuo- menės atstovas. Manoma kad geros valios ženkla didžiama vietų tame komitete bus pasiū- lyta Amerikos Lietuvių Tary- bai, o tautinės linkmės organi- zacijos pasitenkins mažuma, panašiai kaip ALT pageidauja.

Tas memorandumas bus kaip ir atsakymas į Amerikos Lie- tuvių Tarybos Chicagoje su- šaukto suvažiavimo rezoluci- ją, kuri Gruodžio 8 tilpo kai kuriuose Tarybos laikraščiuose ir kurią Tarybos sekretorius šiomis dienomis persiuntė au- kščiaui minėtų organizacijų val- dyboms. Ta rezolucija, kaip žinoma, LVS, TC, AFL ir ALM kviečiamos įstoti į ALT ket- virtudalio teisėmis.

KRITIKUOJA KELLY REZOLUCIJA

P. Grigaitis, kurio mėgsta- mos užsiėmimas yra arba per savo laikraštį garsintis kad jis yra didelis žmogus, arba trukdyti Lietuvos laisvinimo pas- tangas, Gruodžio 10 N-se para- šė vedamąjį, kuriuo smarkiau- sia kritikuojama Atstovų Kelly į Atstovų Rumus įneštą rezolu- ciją Lietuvos laisvės reikalui.

Joje, girdi, pasakyta kad Lie- tuva prarado savo valdžią ir nepriklausomybę. „Netiesa“, — šaukia p. Grigaitis, „Amerika iki šiol pripažįsta Lietuvos val- stybę!“

BET iš kur p. Grigaitis išve- da kad rezolucijoje neigiamas Lietuvos pripažinimas iš Jung- tinių Valstybių pusės? Jis ne- tik neneigiamas dar dar kaip tik pabrėžiamas:

“Whereas the independence of the Republic of Lithuania has long been and is still re- cognized by the United States” (Turint galvoje kad Lietuvos Respublikos nepriklausomybė nuo senai buvo ir tebėra Jung- tinių Valstybių pripažįstama).

Kaip matyti, p. Grigaitis į tą rezoluciją net gerai neįsi- skaitė, bet vistiek greibiasi jos kritikuoti.

Tai kritikai apvainikuoti, sa- vo straipsnio gale p. Grigaitis dar pridėda porą užgaulių žo- džių Atstovui Kelly.

PAZIURĖKIME ką apie Wil- lis-Kelly rezolucijas sako Illi- nois Gubernatorius Green:

“...Taigi netenka stebėtis kad senatorius iš Indianos ir atstovas iš Illinois išeikė Kon- gresui rezolucijas... Jeigu Kongresas tikrai reprezentuoja Amerikos žmonių dvasią ir va- lią, aš tikiuosi kad šios rezolu- cijos bus greitai ir didele dauguma priimtos.”

Kaip matyti, p. Grigaitis, nors ir senai jau yra Amerikos pilietis, dar nereprezentuoja nei Amerikos žmonių dvasios, nei jų valios. Nereprezentuoja jis nei Lietuvos žmonių valios, nei jų troškimų. Prieš kelias dešimtis metų jis pasirinko Ru- siškąjį socializmą ir iki šiol juo tebesidžiaugia tarytum geležė- lę radęs.

DEMAGOGISKA TENDENCIJA

JAU bent du kartus išėilęs Draugas, paduodamas žinias iš

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 50

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO DEC.-GRUODŽIO 14, 1945

(30-ti metai :: 30th year)

Jekr. Byrnes Išskrido i Maskvą

STEIGS REINO KON- TROLĖS KOMISIJA

State Departmentas pra- neša įsteigimą tarptautinės komisijos Reino upės kon- troliavimui. Komisijon pri- ims, be U. S., Prancuzų, ir Britų dar Belgiją, Svei- cariją ir Holandiją. Rusi- ja komisijoje neineis, jeigu vėliau nepereikalaus ir sau- vietos.

Reinas yra didelė vakarų Europos upė, bet ji didžia- dalimi teka per Vokietiją.

AR JIEŠKO PRIEKAB- IŲ?

Iš Nuernbergo, Vo- kietijoje, kur atsihuna ka- ro kriminalistų teismas ir kur maišosi Rusai, Ameri- kiečiai, Britai, Prancuzai, kas tai peršovė vieną Rusą kareivį, gal but už lindimą i ne savo reikalus. Jis nu- bėgęs prie Amerikiečio sar- gybinio, sukritęs pareiškė kad ji peršovė Amerikietis. Prieš mirsiant ligoninėj jis tą patį tikrino ir laikraščių korespondentams

Tas primena Rusų jie- škojimą priekabių Lietuvoje ir priedanga buk Lietuviai žudė Rusų karius užgrobtą visą Lietuvą.

Rusijoje vėl įvesta griež- ta cenzūra, nors ji nebuvo panaikinta. Žinios i kitas šalis neleidžiamos be bolše- vikų cenzūros.

ARABAI pareiškė Ame- rikai kad ji nesikištų į Pa- lestinos reikalus, įsiekoda- ma ten Žydams vietos. Tai esą grynas reikalas Britų su pačiais Arabais. Arabai nenori įsileisti Žydų.

UNRRA praneša teiks maistą ir Austrijos žmo- nėms, kurie tiesiog badau- ja.

SOVIETAİ smarkiai ar- do savo okupuotos Vokietij- jos tvarką, dalindami dvarų žemes tarp darbininkų. Savu keliu tuos žemę ga- vusius pavers kolhozinin- kais, kurie yra tikri ver- gai ir tą žemę turi apdirb- ti valdžiai.

Lietuvos, taip mėgina sustaty- ti faktus kad atrodytų jog tau- tininkai pavirsta bolševikais. Gruodžio 5 D-gas rašo: “Bu- vęs prieš karą Smetonos valdy- mo laikais ‘Jaunosios Lietuvos’ chorvedys švedas, nuolatinis tautininkų klubo svečias, da- bar vadovauja Vilniuje meno organizacijoms, ir, anot Vil- niaus radio, yra užsipelnes so- vietų artistas”.

Šita žinia, aiškus dalykas, nieko nepasako: lankymasis tautininkų klube ir buvimas “Jaunosios Lietuvos” chorve- džiū dar nesuteikia tautininkų veikėjo žymės. Bet vis delto ta žinia pikta susiejamas tau- tininkų ir jų organizacijų var- das su bolševizmu. Tautinin- kai Lietuvoje bolševikų buvo labiau persekiojami negu bent kurios kitos krypties žmonės, todėl gretinti juos su bolševi- kais yra tolygu jų žmeizimui.

VEŽASI IR ATOMI- NĖS BOMBOS ŽINOVA

Washington. — Gruodžio 13 d. Valstybės Sekretorius James Byrnes išskrido i Maskvą dalyvauti Gruo- džio 15 ten prasidedančioje trijų didžiųjų — Amerikos, Anglijos ir Rusijos — už- sienų ministrų konferenci- joje. Drauge su juo vyks- ta šeši padėjėjai ir patarė- jai. Jų tarpe yra James B. Conant, Harvardo univer- siteto rektorius, specialis- tas-žinovas atominės ener- gijos klausimais.

Siūlys sudaryti atominės energijos komisiją

Prieš išskrisdamas i Mas- kvą, Byrnes pareiškė kad Amerika prašys Rusijos pa- galbos atominės energijos komisijai organizuoti. Ru- sijai busiū pranešta kas šiuo klausimu buvo nutar- ta Amerikos, Anglijos ir Kanados pastarame pasita- rime Washington, ir jos bus atsklausta ką ji ma- nanti šiuo reikalu.

Byrnes tikrina kad šiuo tarpu mokslinės atominės bombos problemos nebūsią paliestos.

Sąryšyje su atominės pa- slapties klausimu, sarkas- tingi žmonės pastebi kad, kai Rusijai bus pasakyta atominės bombos paslaptis ji be jokių atsiklausinėjimų žinos ką su ja daryti.

Iš Maskvos praneša, nu- bovijimui Amerikos leng- vamanui, kad “Sovietų Sa- jungos žmonės labai ‘nuo- širdžiai pasitenkinę’ busin- čia Maskvoje užsienių mi- nistrų konferencija”, lyg but Rusijos žmonės apie ją painformuojami.

TARP Amerikiečių eina mintys kad tikrieji Repub- likonai ir tikrieji Demokra- tai susijungtų ir sekančiais prezidento rinkimais išrin- kytų prezidentu tokį kuris užbaigtų su New Deale- riaus ir komunistais.

New Yorke Rusijos drau- gų organizacija atsisako parodyti savo knygas Kon- greso tyrinėjimo komisijai, kuri seka prieš-Amerikoni- šką veikimą šalyje.

Šie Arkliai Paruošiami Cirkui

Ši grupė gražių arklių paruošiama cirkui. Cirklo žiemi- nė stovykla yra Sarasota, Floridoje.

RUSIJA NEPRADĖJO KARŲ, TIKRINA ROOSEVELTIENĖ

Amerikos spaudą užpylė žinios, paeinančios iš kai- riųjų, sovietų draugų ir iš pačių New Deal žmonių, kurių tikslas yra sugriauti Trumano-Byrnes politiką Kinijoje, Irane, Europoje ir kitur, Rusijos labui.

Kas tik paaiškėjo apie komunistų pastangas viską pasukti Rusijai, čia imama užginčyti ir iškraipyti.

Washington, jau atsira- ro “District of Columbia komunistų partija”, kurios piketai prie State Depart- mento namų reikalauja at- šaukti U. S. marinus iš Ki- nijos ir kad valdžia liautu- si rėmus Gen. Kai-šeką.

Su savo paika neišmanė- lės pasaka išėjo ir p. Roo- seveltienė, kuri savo pra- kalbose dažnėdama skelbia jog “Rusija nepradėjus jo- kio karo”. Ta nusenusi mo- terėlė nepajiegia pamatyti nei penkis metus atgal, ka- da Rusija užpuolė Suomiją, paskui Lietuvą ir kitas ša- lis, susitarus su Hitleriu.

PASIRUOŠĘ KARIŲ LAVINIMUI

Amerikos armijos vado- vybė pranešė Kongresui ji yra pasirengus pralavinti militariškai 700,000 jaunuo- lių tarp 18 ir 20 metų am- žiaus, jei Kongresas užgirs Prez. Trumano reikalavi- mą įvesti taikos meto mili- tarinį vyrų paruošimą.

Amerika sutiko įsileisti i Japoniją 20,000 Rusijos ka- riuomenės, ir ji dabar rei- kalauja leisti Rusams už- imti Hokkaido salą ir joje šeimininkauti.

Vokietijoje įsakyta suar- likuoti visas orlaivų aikštes kuriomis sąjungininkai ne- sinaudoja. Iki 1948 metų Vokietija bus palikta be jokio aerodromo.

Vokietija sakoma bus po sąjungininkų okupacija 10 metų.

6 sudegė. Norton, Kan. Senų moterų prieglaudoje ištikus gaisrui sudegė še- šios moterys.

Ragina Melstis už Staliną...

Po Stalino Rusiją valdys tas kas pirmiau spės iš- saudyti kitus vadus.

Stalinas, kaip spėjama, gyvena paskutines dienas, nes jo Amerikiečiai šalinin- kai ragina melstis už jo sveikatą.

Iš bandito ir žmogžudžio Staliną pakėlė ir pridavė jam svarbą pas jį važinė- dami Prez. Rooseveltas ir Churchill. Susitikimuose su Stalinu Rooseveltas links- ma šypsą jį kalbindavo, o Churchill, nors važiuo j tarybas su juo ir nors iš- siderdavo kartu, vengė ro- dyti draugišką nuosirdžią šypsą.

Stalinas savo grobonišką politiką vedė ir su kitų ša- lių valdovais, grąsinimais ir dirbtinų nepasitikėjimų reiškimais priversdamas jo “saugumo” reikalavimus iš- pildyti.

Leninui mirus, Rusijos vadovybė paėmė trys auk- ščiausi to laiko sovietų va- dai: Zinovjevas, Stalinas ir Kamenevas, Trockio švoge-

ris. Vėliau Stalinas tuos kitus savo draugus nužudė pačioje Rusijoje, o Trockį nužudė Meksikoje.

Stalinas atsikratė kiek- vieno komunistų vado ku- riuo tik jis nepasitikėjo ir kuris tik buvo kiek priešin- gas jo politikai. Liubian- kos kalėjime prie sienos pa- statyti baigė savo gyvastis žymūs bolševikai filosofai, komisarai, slapti agentai, seni kariautojai prieš ca- rus, Kremliaus komandan- tai ir žymūs daktarai. Po slaptų teismų neteko galvų žymūs raudonosios armijos vadai. Visi kurie buvo jo globoje buvo apkaltinti ko- kiuose nors suokalbiuose ir buvo nužudyti.

Reikia tikėti kad nauja Sovietų vyriausybė teks i to rankas kuris pirmutinis pajiegs kitus valdžios jie- škančiuosius vadus išsaudy- ti. Po Stalino mirties koki laiką bus visiška tyla iš Rusijos. Patys žmonės ne- turės nieko su naujo valdo- vo parinkimu.

RUPINASI VOKIETI- JOS ATGAIVINIMU

U. S. valdžia paskelbė platų programą Vokietijos ekonominiam atstatymui—sulgy to plano Amerika ir kitos sąjungininkės valsty- bės finansuos Vokietijos importus per sekančius du metus. Vokietijos sustipri- nimas ekonominiai taikoma sulaikymui tos šalies nuo neramumų ir nuo ligų. Šią žiemą Vokietija dar sun- kiai vargs, bet į pavasarį prasidėsias jos gelbėjimas. Vargu Amerika gaus pa- galbos iš savo sąjunginin- kės Rusijos.

LENKIJAI, kuri turi di- džiausius anglies šaltinius Europoje, šią žiemą graso šalčio kentimas, del stokos reikalingų vagonų ir gele- žinkelių tvarkos perveži- mui anglies i miestus. Be to, kiek dabar gali anglies iš kasyklų išvežti, dalis tos anglies nepasiekia paskyri- mo vietos, pakeliais žmo- nės anglį išvagia.

ISBANDYS A-BOMBA I KARO LAIVUS

U. S. laivyno i kariuo- menės vadovybės oficialiai praneša kad netolimoje at- eityje bus išbandyta atomi- nės bombos veikimas i ka- ro laivus. Bandymams be abejo bus panaudoti Japo- nių ir seni, netinkame Ame- rikos laivai.

KINIJOS tautinė vyriau- sybė gavo Rusijos sutiki- mą užimti apiplėštos Man- džurijos žymesnius mie- stus. Iki šiol Kinai komuni- stai, Maskvos remiami, dē- jo pastangas Maudžurijos miestus užgrobti.

VOKIEČIŲ mažumos iš- traukiamos iš Lenkijos, Če- koslovakijos, Austrijos ir Vengrijos. Vokiečiai grą- žinami Vokietijon. Del jų gyvenimo tose šalyse buvo priežastis Hitleriui tas ša- lis užpulti.

BEDARBIŲ SKAI- ČIUS NUMATOMA MAŽESNIS

Iš Washingtono praneša kad i pavasarį darbai pa- gerės tiek kad spėtas be- darbių skaičius bus apie 3 milijonai mažesnis.

Buvo tikėta kad bedar- bių apie Kovo mėnesį bus 8 milijonai; dabar tikrina- ma kad bus apie 5,000,000.

Armijos ir laivyno rei- kalams taupyta statybos medžiaga tampa paliuosuo- ta privatinei statybai nau- doti. Tas duos progą pra- dėti privatinį statymą gy- venamų namų gausiau.

Skerdyklų darbininkai i Chicagoje nubalsavo 26,707 už streiką. Prieš balsavo tik 1610. Ji reikalauja 25c valandai mokėsties pakėli- mo ir streikuos jei negaus.

Ward pakėlė algas. Chi- cago. —Montgomery Ward pakėlė savo 7000 darbinin- kų minimum algas iki 60c valandai.

Washingtono siulo pla- nus pradėti statyti šalyje virš milijono gyvenamų na- mų, akivaizdoje dabartinės butų stokos.

Iš Londono praneša kad pastovi vieta United Na- tions organizacijai esą nu- matyta Boston, Mass. Bos- tonas mat yra arčiausias prie Europos.

politinį pobūdį. Didžiosios uni- jos žut-but užsibrėžė padidinti savo įtaką krašto valdyme, y- pač kai paaiškėjo kad Prezi- dentas Truman nėra linkęs eiti neribotų nuolaidų keliu.

Konservatyviesni sluogs- niai i tokį unijų, ypač CIO, už- simojimą žiuri su nepasitikėji- mu. Nes vienas yra dalykas garantuoti darbininkų teises ir kitas — sutikti unijų vadus pa- daryti krašto politikos rikiuo- tojais.

EKONOMIKA

Streikai Graso Visam Kraštui

LABAI netolimoje ateityje streikuojančių darbininkų skaičius gali pasiekti ir net viršyti 1,000,000 ribą.

General Motors, neradamas būdų susitarti su unijos va- dais, Gruodžio 3 nutraukė su- tartį su UAW-CIO. General Motors vice pirmininkas H. W. Anderson, pranešė UAW kad korporacija pasiryžo pasinau- doti jos su unija sudarytos su- tarties išlyga, kad tuo atveju kai streikas tęsis virš 10 die- nų, GM turi teisės nutraukti sutartį.

FORDO viltys susitarti su unija yra kiek geresnės, ypač po to kai unija pasiūlė šokių- tokių nusileidimų.

Užtat visa plieno pramonė, kurioje dirba apie 700,000 dar- bininkų, yra didžiuliam visuo- tino streiko pavojuje.

NLRB pravestame balsavi- me, kuriame dalyvavo apie pu- sė milijono darbininkų, 411,401 pasisakė už streiką, tik 83,859 balsavo prieš.

ATMETĖ ĮSTATYMA PRIEŠ STREIKUS

NEŽIURINT streikų išsau- kos didžiulės industrialinės krizės, Atstovų Rumai Wash- ington, Gruodžio 11, 200 bal- sų prieš 182 atmetė prieš-strei- kinio įstatymo svarstymą Kon- grese. Tuo įstatymu buvo nu- matytos didelės pabaudos už sulaužymą susitarimo nestrei- kuoti.

Tą pat dieną betgi Atstovų Rumai didele dauguma užgyrė Hobbs įstatymą bilių, kuriuo yra numatyta suvaržyti trans- porto darbininkų streikus.

Yra įnešta ir kitų prieš strei- kus nukreiptų įstatymų, bet jų svarstymas vargu bus pra- dėtas prieš Kalėdas. Tų visų įstatymų pasiūlymai ir net jų priėmimas teturėtų reikšmės ateičiai, bet jokių būdu nega- lėtų išspręsti dabartinės darbo krizės.

PRASTREIKAVO 23 MILIJONUS

APSKAICIUOJAMA kad vien General Motors darbininkai per tris savaites prastreikavo \$23,884,452 užmokėscio.

Vien Detroito 28,627 darbi- ninkai nustoję \$4,362,754, o 3,348 darbininkai Clevelando GM (Fisher Body) prarado \$510,235.

Jeigu jiems vėliau ir bus pa- keltos algos tiek kiek CIO no- ri, vargu ar darbininkai galės atidirbti prastreikuotus nuosto- lius. Tuo tarpu CIO vadovybė nei nemano stabdytų streikų.

Priešingai, ateinantį šešta- dienį UAW-CIO yra numaciūs pradėti vaju streikų fondui su- daryti. Iš kiekvieno darbinin- ko prašys po \$1 i savaitę.

Idomu ar unijų vadovybė, jeigu jai, kaip ir darbininkams, nebutų mokamos algos, ir tada verstų darbininkus streikuoti?

GILESNEŠ STREIKŲ ŠAKNYS

YRA aišku kad dabartiniai streikai siekia daug plačiau sutvarkymas. Jie turi aiškiai (Pabaiga čia pat)

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

DŪ Amerikos Lietuvių istoriniai suvažiavimai atsibuvo: Amerikos Lietuvių Misijsa Washingtono, Lapkričio 16 ir 17; Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje, Lapk. 29, 30, ir Gr. 1 dd.

Kaip vienas taip ir antras suvažiavimų, sulgę Lietuvius spaudos pranešimų, visapusiškai gerai pavyko. Suvažiavimai apskritai turėjo delegatų, aukštų svečių, valdžios pareigūnų; likosi išneštos įvairios rezoliucijos Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės klausimu ir kitokios. Aukų Lietuvos vadavimo reikalams sudėta apie \$30,000 per abu.

KAIP Misijsa taip ir Kongresas pasisakė už Amerikos Lietuvių VIENINGĄ veikimą Lietuvos reikalais.

Tik vieno labai svarbaus dalyko iš Chicago kongreso neteko spaudoje pastebėti — tai užgimimo U. S. Kongrese įneštų rezoliucijų: H. RES. 390 ir S. RES. 40.

Kodel Chicago kongresas nepadarė tai jo dalyviai ir tą klausimą gali atsakyti.

KONGRESO pasūlymas A. L. Misijsai prisidėti prie Amerikos Lietuvių Tarybos "vieno ketvirtadlio atstovybės pagrindu", mano supratimu, galima priimti.

Taigi šiūmi aš ir kreipiuosi prie mano vienminčių žmonių ir veikėjų turėti Lietuvos vadavimo idėją pirmoje vietoje, kiek nusileisti, ir padaryti tarp savęs paliaubas, kad Lietuvos byla galėtų tuo daugiau laimėti.

Amerikos Lietuvių pasipuošimas kataliko, socialisto, sandariečio plunksnomis man visai neapėina. Tegul jie dėvi tuos abstraktiškus parėdus, kuriuos jie pamilo nuo daugel metų, bi tik myli Lietuvą, už jos atvadavimą kovoja.

Todel eikime prie viningumo ir suksosoldavimo Amerikos Lietuvių vienam darbu už Lietuvos nepriklausomybės atvadavimą — dar sykį prašau.

ALBINAS Vabalas, perkrikšto vardu žinomas kaip Leonas Pruseika, dabar dirbęs enkavedisto darbu Lietuvių komunistų dienraščio pastogėje Chicagoje, kitame komunistų oficioze, išeinančiame Brooklyne, nr. 272, išpyskino net keturias kolumnas, pašvęstas fašistams-Smetonininkams.

Jo ilgo rašto antgalvis: "Lietuviškų Svirplių Mobilizacija". Tas Vabalas kitados priklausė Liet. Socialistų Sąjungoje, kurioje ir aš priklausiau, taigi turėjau progos jį pažinti.

Pasinau jį tasyk ne kaip Rusofilą, bet kaip jauną Lietuvį, kuris kaip ir daugelis mūsų laikų jaunuolių, užimponuoti Marksistinio socializmo, rengėmės pakeisti "kapitalistiską" sistemą pasaulyje, o ant jos grūvėsių išstatyti naują, socialistiską, darbo žmonių santvarką.

Tiems užsimojinams aš ir šiandien nesu priešingas. Bet kada bolševikiškas-komunistiskasis socializmas Rusijoje per 28 metus savo gyvavimo laiko teatinius guventojus po antvėžų, iš kur negalima žinių gauti kaip darbo žmogui ten gerai gyvenasi ir einasi, kur darbo žmogui iš kitur negalima nuvažiuoti pasižiūrėti ir patirti kaip "darbininkų rojuje" darbininkams kiojasi — tuomet kyla abejonė ar ten darbininkams yra geriau negu kapitalizmo sistemoje.

Pakol USSR, už kurią Vabalas taip prakaituoja, rinkdamas iš "klerikalų-smetonininkų-menševikų" laikraščių žinias, perdavimui kolaboratorių-enkavedistų nuožūrai, neatidarys liuosai durų darbininkams į vieno-šeštadalio pasaulio "rojų" patirti savo draugų gyvenimą. Vabalas manęs USSR gerumais nepertikrins.

Tikiu nepakels manęs ir Antanas Bimba sugryžęs iš tarybinės Lietuvos, iš kur, reikia tikėtis, parsivež kupina portfelį raudonos propagandos.

Z. Jankauskas.

TAISYMO DARBAMS

\$9,551,400
Gub. Martin užgryvė paskyrimą \$9,551,400 įvairiems valstijos įstaigų statybos, taisymo ir pagerinimo darbams. Darbai apims kolegijas, ligonines, kalėjimus ir kt.

Basas Tenistas

Dinny Pails, žymus Australijos teniso lošėjas, mėgsta lošti basas, kaip čia parodoma viename jo dalyvavime Amerikos karių palinksiminui.

PITTSBURGH

MAINERIŲ GYVENIMAS PASIKEITĖ

Seniau angliakasiai turėjo gyventi kompanijų išstatytose namuose, kurie buvo daugiau tik paprastos pašiurės.

Dabar, kaip skelbia Minkštos Anglies Institutas, tik vienas iš trijų angliakasių taip gyvena. Kiti 63 nuos. mainerių turi arba savo namus arba gyvena nuomojamuose privatiniuose namuose.

1944 metais, kaip tas institutas skelbia, angliakasiai vidutiniai uždirbo po \$55.67 savaitėje.

Tos žinios surinktos iš suris 140,000 minkštos anglies kasėjų didesniųjų mainų Apalačių srityje.

Ne visi angliakasiai lygiai uždirba. Žinios parodo kad 6 maineriai uždirbo po virš \$7,000 metuose; 427 uždirbo po virš \$5,000 metuose. Vidutiniai išėina po \$2893 metuose.

TRAUKINYS 120 MYLIŲ

I VALANDĄ GREITUMU
Eddystone, Pa., Baldwin Lokomotyvų išdirbystė padirbdint Diesel lokomotivus, kurie gali važiuoti 120 mylių į valandą greitumu. Jis vežios šviežius vaisius ir daržoves iš Floridos į šiaurės rinkas. Tačiau traukiniui nustatytas greitis iki 85 mylių į valandą, nes greitesnis važiavimas pavojingas.

NUSOVĖ

BROWNSVILLE, Pa.—Tulas William Lindy, 65 m. amž., tapo nušautas po to kai jis suvaidino sužeidė tris policininkus. Lindy, našlys, pasigyrė savo draugams kad jis pasigers ir sukels "pekla". Jis taip ir padarė: girtas vėlai vakare nuėjo į policijos nuovadą su revolveriais ir pradėjo šaudyti į policininkus. Tada vienas policininkas iš gatvės atbėgęs į vidų, pataikė jam į galvą ir nušovė.

BALTIMORE, MD.

KRIKSTYNOS. Gruodžio 9, šv. Petro bažnyčioje buvo pakrikštyta Jono ir Ednah (Brokaitės) Pazerų dukrelė. Kun. Juozas Jasaitis atliko krikšto sakramentus, Dr. Juozas Laukaitis ir Marijona Milunaitienė buvo krikšto tėvai.

Ursulė Brokienė, p. Pazerienės motina, surengė puošnias pietus pagerbimui savo pirmos anukės. Pietuose dalyvavo pp. Pazerių artimiausi giminės ir Kun. Jasaitis; visi linksmai laiką praleido iki vėlurui nakties. Svečiai linki Pazerams kad jų dukrelė, Alma Ursulė gražiai ir sveikai užaugtu ir kad pasiektų aukštus mokslo laipsnius, kaip jos mamytė.

Anna Lukos.

PLATINKIT Dirvą tarp savo giminių ir draugų.

Detroit, Mich., Naujienos

RAŠTAI APIE LIETUVĘ AMERIKOS SPAUDJE

Sekmadienio, Gruodžio 9 d., Clevelando Plain Dealer, "News Behind the Foreign News" skyriuje įdėjo platų aprašymą apie Lietuvą. Tame aprašyme kartojami velionies Prez. Roosevelto žodžiai, pasak kurių Lietuva nenustojus nepriklausomybės.

Minimas taip pat ir neseniai visuose Hearst'o dienraščiuose tilpęs Adv. A. Olio straipsnis, kuriame nurodoma kad atominės bombos išradimas niekais paverčia Rusijos tvirtinimą kad Lietuva Rusijai yra reikalinga saugumo sumetimais.

Apskritai, labai palankiai atsiliepiama apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes.

CHICAGO TRIBUNE SMERKIA PATAIKAVIMĄ BOLŠEVIKAMS

Gruodžio 11 laidoje Chicago Tribune aštriai kritikuoja Amerikos sutikimą dar sykį keliauti į Maskvą. Laikraščio nuomone, Maskvoje pasikartosios Teherano, Jaltos ir Potsdamo išpardavimas.

Pabrėždamas silpnus dabartinio Valstybės Sekretoriaus Byrnes diplomatinis sugebėjimus ir Gen. Hurley kaltinimų teisingumą, laikraštis baigia: "Pono Byrnes misija į Maskvą nereikia nieko kita kaip Hurley padarytų State Departmentui apkaltinimų patvirtinimą: kad State Departmentas yra grubuoniškų svetimų valstybių agentas".

Amsterdam, N. Y.

MESKIM NESUSIPRATIMUS

Brangūs broliai — ALT ir ALM:
"A house divided against itself cannot stand"
—A. Lincoln.

Ar mes negalėtume pasimokyti iš tų žodžių?

Lietuva, jūsų Motina, išvargusi, išalkusi, vos tik gyva, šaukia jus pagalbos. Jūs (ALT-ALM) stiprus du sunai, nors širdingai mylite savo močiutę (Lietuvą) ir daug jau Jai padaravote, dėl kokių nesupratimų, ar taip kokios priežasties, pesatės tarp savęs (laikraščiuose) ir užgaunate savo senos močiutės (Lietuvos) širdį savo neapykantomis.

Taigi, broliai tautiečiai, meskime nesupratimus ir išmetinėjimus (nors iš laikraščių!) ir stengkimes parodyti savo senajai močiutei (Lietuvai) kad mes mokame broliškai gyventi ir dirbti Jos naudai, kaip Ji mus mokino, ir visi išvien dirbime jos labui!

"Vienas žodis—ne kalba, Vienas vyras—ne talka, Kai du (ALT-ALM) stosi—Visados Daugiau padarys!"
Viena Lietuvaitė.

Studentės Gerai Aptaršo šį Vaikiną

Vaidas parodo Kentucki Universiteto studentės savo žaislo metu gerokai ištampant vaikiną studentą. Jis negreit norės vėl patekti į mergelių rankas.

NESIBIJOKIME DEL DVIEJŲ ORGANIZACIJŲ

Nesibijokime kad mes turime dvi centralines organizacijas veikiančias Lietuvos vadavimo darbe. Šiuo laiku teko matyti mūsų laikraščiuose nusiskundimų dėl to.

Kad mes Lietuviai nedirbame visi kruvoje, man rodos del to mums visai nereikėtų sielotis—bi tik įtemptai dirbam Lietuvos naudai.

Dvi tokios organizacijos reikalingos del to kad kas nepilnaučiai vienai gali remti antrą. Taip man rodos galima sutraukti daugiau Lietuvių į veikimą, kada žmogus yra pasirinkti kurioje pusėje kam geriau patinka dirbti.

Pažiūrėkime į abiejų Lietuvos reikalais dirbančių organizacijų praeitus suvažiavimus: Amerikos Lietuvių Misijsa atsibuvo Washingtono, Lapkričio 16-17. Pasekmės ten buvo labai geros ir nauda Lietuvai padaryta didelė. Kad visi būtume buvę kruvoje, vargu tas suvažiavimas Washingtono būtų įvykęs, ką parodo ALT vadų net ir dabar smerkiami Misijsos nuveiktų darbų Washingtono.

Ne visi gali matyti vienaip, ir neprieina prie sutarimo. Dabar, matydami vieną klaidą kiti galime atitaisyti. Amerikos Lietuvių Taryba turėjo savo suvažiavimą Chicagoje, į kurį antros pusės visai nekvietė. Jeigu abi pusės būtų buvusios kruvoje, gal būtų neįvykęs tas suvažiavimas, del kokio nors nesutarimo.

Šiaip gi, paskirai dirbdamos ir viena ir kita organizacija atlieka savo geras darbus, tuo tarpu gi Amerikos Lietuviai turi galimybę pasirinkti su kuria puse jiems prieinamia dirbti.

Vieną bendrą organizaciją turime Lietuvos šelpimo tikslams — Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą, nes labdaroje nėra skirtumo. Politikoje gi galime veikti paskirose dviejose organizacijose — ir taip Amerikoni daro, todėl už tai jie iš mūsų nesistebės.

Vyt. Markuzas.

AKRON, OHIO

MIRĖ. Po ilgos ir sunkios ligos, Lapkričio 22 mirė Stella Balciūnienė, 42 metų amžiaus. Palaidota Lapk. 24, Interment Greenlawn kapinėse. Velionė buvo Amerikoje gimusi ir augusi. Liko jos tėvai Jonavicius (Johnsonai), brolis Juozas, sesuo Verna ir sūnus Eugenius, kuris tarnauja U. S. Navy. Jos vyras mirė metais laiko atgal. Lai buna jai lengva šaita žemele.

Penki Akroniečiai lankėsi Chicagoje: V. T. Neverauskas, A. Berry-Barauskas, A. Gutauskas, C. Gaškievičius ir O. Zdanienė (Kazlauskienė). Jie atbuvo savo reikalus, atlankė ir buvusius Akroniečius, biznierių J. Rumbutienę ir S. Rodavicių bei kitus savo draugus ir gentis.

Kalnas.

SKAITYTOJAMS DAYTONE PRANEŠIMAS DIRVOS

Atnaujinami savo Dirvos prenumeratą už 1946 m. per J. A. Urboną gausite dovanų po 1946 m. kalendorių. Taipgi gaus kalendorių dovanų tie kurie dabar naujai užsirašys Dirvą visam 1946 metui. D. Rep.

Hoteliai Modernizuosis

Amerikos miestuose senesnieji hoteliai pradeda modernizavimosi ir pagerinimų programą, kuris apims 200 milijonų dolarių sumą.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI (žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

MIRĖ 14,800 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išėivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius pasiekė jau 14,800, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kuomet čia pradėta mirusių vardai paskelbti.

VANAGIENĖ Juzė, 56 m., mirė Lapk. 27, Dayton, Ohio. (Paėjo iš žemaitijos, Varnių par.) Čia liko vyras, Antanas, trys sunai, dvi dukterys ir dvi seserys: Aleksynienė ir Gaidikienė.

BLOŽIS Jonas, 61 metų, mirė Lapk. 20, New Yorke.

BUZELIS Petras, 52 m., mirė Lapk. 18, Woodhaven, N. Y.

NORVAISAS Petras, 67 metų, mirė Lapk. 3, Philadelphia, Pa.

SERPINSKAS Jurgis, mirė Lapk. mėn., Shenandoah, Pa.

RUTKIENĖ Katrė (Mickevičiūtė), 68 m., mirė Rugsėjo 12, Santa Fe, Argentinoje. (Marijampolės aps. Molinės kaimo.)

REPECKIS Juozas, mirė Rugsėjo m. Buenos Aires, Argentinoje.

BORISAS Jonas J., 70 m., mirė Lapkričio 13, Worcester, Mass.

KRISTUNIENĖ Marė, mirė 16 Lapk., Thurston Hollow, Pa. GARDŽIULIENĖ Marcelė, 68 metų, mirė Lapk. 14, Lee Park, Pa.

BUDINAS Jonas, mirė Lapk. 14, Nanticoke, Pa.

GURSKIS Antanas, 56 metų, mirė Lapk. 16, Wilkes Barre, Pa.

SAVICIENĖ Pranė (Jenčauskaitė), pusamžė, mirė Lapk. 19, Chicagoje. (Šiaulių apsk. Mažeikių k.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

RADAVICIENĖ Katrina (Neimavičiūtė), mirė Lapk. 12, Kenosha, Wis.

CUNIS Vincas, mirė Lapk. 15, W. Roxbury, Mass. (Daugų par.) Amerikoj išgyveno 56 metus.

ORVYDIENĖ Antanina, 59 m., mirė Lapk. 16, Charlestown, Mass.

MIKALAUSKAS Jokubas, 71 m., mirė Lapk. 15, So. Boston, Mass. Amerikoj išgyveno 57 metus.

URBONAS Juozas, mirė Lapk. mėn., Shenandoah, Pa.

SUBICIENĖ Ona, mirė Lapk. mėn., Girardville, Pa.

KVEDERAS Kazys, mirė Lap. mėn., Port Washington, Pa. (Kelmės par.)

GRIGAITIS Juozas, mirė Lapk. 12, Bayonne, N. J.

MILTINIENĖ Veronika (Karbauskaitė), pusamžė, mirė Lapk. 18, Chicagoje. (Tauragės ap. Skaudvilės p.) Amerikoj išgyveno 33 m.

SUTKAITIENĖ Ona, 68 metų, mirė Lapk. 4, Grand Rapids, Mich.

JANKAUSKAS Jonas, mirė Lapk. mėn., Grand Rapids, Mich.

SVEDIENĖ Marija Ona, 82 metų, mirė Spalio 30, Portage, Pa.

KELPŠAS Aleksandras, 64 m., mirė Lapk. 12, Pittsburgh, Pa.

1946 METŲ SVARBESNĖS DIENOS

Nauji Metai — antradienį, Sausio 1.

Sausio 6 — Trys Karaliai

Vasario 2 — Grabnyčios

Vasario 12 — Linkolno

Vasario 16 — Lietuvos Nepriklausomybės šventė

Vasario 22 — Jurgio Washingtono

Kovo 5 — Užgavėnės

Balandžio 14 — Verbos

Balandžio 21 — Velykos

Gegužės 30 — Šeštinės

Gegužės 30 — Dekoracijos Diena

Birželio 9 — Sekminės

Birželio 20 — Dievo Kuno Liepos 4 — Amerikos Nepriklausomybės šventė

Liepos 17 — Dariaus ir Girėno žuvimas (1933 m.)

Rugpjūčio 15 — Žolių šventė

Rugsėjo 2 — Darbo šventė

Rugsėjo 8 — Lietuvos Tautos šventė (Užgimimas šv. Marijos)

Spalio 12 — Kolumbo Diena

Lapkričio 1 — Visų šventų

Lapkričio 28 — Padėkos Diena

Gruodžio 25 — Kalėdos

1947 Nauji Metai — Trečiądienį, Sausio 1.

(Šios ir kitos šventės yra pažymėtos Dirvos 1946 metų kalendoriuje, kurį gauna naujai užsirašantieji dovanai, ir visi kurie atnauja prenumeratą. Iš kitų miestų reikia pridėti 10c persiuntimo kaštų.)

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendentais, 30 puslapių knygelė, prisiusi visai Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvius Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisius \$2.00 su nurodymu kam Lietuvius Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiusi jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJINIENOS

332 N. 6th St., Philadelphia 6 Pa

KANT-BE-BEAT DRY CLEANING CO.

KALĖDŲ SVEIKINIMAS
Daytono ir Apiepinkės visiems Lietuviams
Savininkai
Justinas Sakalas ir sūnus Leo Sakalas
119 Valley St. Phone FU 9421 Dayton 4, Ohio

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit pataravimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morktoje. Patarnavimas ir išlaidų mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniageivius (fare-monus).
ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovų Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Kas Buvo tie "Tarybų Lietuvos" Raudonieji Liaudies Komisarai

Rašo VAINIS DAINORAS Specialis laiškas Dirvai iš Švedijos.

Veik visus Tarybinės Lietuvos Komisarų nuo Paleckio žemyn sudarė Lietuvos Valstiečių Liaudininkų partijos žmonės, kiti prievarta, bet kiti savu noru.

KOMISARŲ REIKSMĖ IR PAREIGOS

Šiame straipsnyje noriu pargyžti prisiminimus iš 1940-41 metų kruvinos scenos Lietuvoje aktorius, kurie to siaubingo vaidinimo roles pildė, režisuojant naganais apsiokuruotiems NKVD (enkavede — sovietinė slaptoji policija) režisioriams.

Dabar pasaulis žino kad Sovietinė politika savo viduje yra griežtai paslaptinga, taigi sovietinį režimą pažinusieji turime pasauliui atverti kas tikrumoje vykdo paslaptingą, o dar daugiau, siaubingą tą "tarybinę" politiką.

Šiuo sykiu Amerikos Lietuvius supažindinsiu su "Tarybų Lietuvos" komisarais, kurie sudarė vykdomąją valdžią ir kaip jie buvo tokie laimingi atsistoti į bolševikinės valdžios "viršūnes", kodėl jiems patikėjo Maskva valdyti ir mūkdžiusi jėgą Lietuvos liaudį. Kadangi veik visus komisarų asmeniskai mes gerai pažinome, žinomas buvo mums jų vidurinis pasaulis, tai nesuklysim atvirai pasakydami kaip jie pateko į tas tautos smogikų pinksles.

Pirmiausia, įdomu gal bus kas ta komisarų taryba. Kaip visose kitose valstybėse vykdomąją krašto valdžią sudaro ministrai, t. y. ministrų kabinetas, taip "tarybinėje respublikoje" tą valdžią sudaro komisarų taryba. Taigi komisarai yra lyg ministrai. Tik sovietai komisarų pavadino gal todėl kad geriau jo galybę užymėti, tarytum kaip peiliui asmenys.

Lietuvoje komisarai buvo ne žmonių išrinkti, bet Maskvai tokie vėdinai patiko tai jiems įsakė būti komisarais — kurie norėjo ar nenorėjo.

KAIP PALECKIS PATEKO PRIEŠAKIN

Tarybinėje respublikoje prezidento vietą užima aukščiausios tarybos prezidento pirminkas. Taigi Maskva Lietuvai tokiu paskyrė Pustą Paleckį. Todel ir pradėsiu nuo jo. Štai kodėl Lietuvos tarybų socialistinės respublikos aukščiausios tarybos prezidento pirminku paskyrė Justą Paleckį. Kuo jis taip buvo "nusiipelnęs"? Justas Paleckis yra lankęs vidurinį mokslo. Gyveno Latvijoje ir buvęs pradžios mokyklos mokytoju, vėliau Rygoje redagavo Lietuviską žurnalą Naują Žodį. Vėliau kaip žurnalistas persikėlė į Lietuvą ir Kaune leido ir redagavo tą patį žurnalą. Išleido vieną eilėraščių rinkinį. Daryvavo žurnalistų ekskursijoje į Sovietų Sąjungą, ir išleido knygą "SSSR Musų Akimis".

Išrodė rimtas ir pražangus žmogus, Lietuvos valstiečių liaudininkų partijos narys ir ilgametis Lietuvos jaunimo sąjungos pirminkas. Kiek teko su juo išsinešėti, buvo visada labai nuoširdus demokrat, visuomenės susirinkimuose reikalavo kovoti ir dirbti kad būtų nepriklausoma Lietuva. Tokiu būdu jis tuo laiku buvo aršus priešininkas komunizmo ir tų kurie kėsinosi pogrindžioje į Lietuvos nepriklausomybę.

1939 metais prasidėjus karui, kuomet Hitleris su Stalinu pasirašė Pabaltijos "sąskaiton sutartį" ir Sovietai pareikalavo iš Lietuvos vyriausybės raudo-

najai armijai bazių Lietuvoje, Kaune padugnių kirminai išlindo ir surengė ties Sovietų pasiuntinybe, ties Vytauto Parku demonstracijas. Demonstrantų tarpe buvo įsimaišęs ir Justas Paleckis, kuris tuomet Sovietų pasiuntinybės rumuose esančiam Pozdniakovui iš minios sušuko: "Tegyvuoja liaudies gynėjas draugas Stalinas!"

Rusui labai patiko tas šūkis, kad šaukia nepriklausomos Lietuvos žmogus, ir tas Sovietų "apaštalas" užrašė blanknotan: "Štai yra sliekas, kuris bus geras ant kabluko uždėti ir meškerioti Lietuvą..."

Sovietai žinojo kas yra Justas Paleckis. Jis kadais kaip žurnalistas lankėsi Sovietų Rusijoje ir parašė tą knygą apie SSSR, kuri buvo palanki Rusijos imperializmui. Kada 1940 metų Birželio 15 d. raudonosios armijos naginės sutrypė Lietuvos sieną, Maskvos įsakymu Pozdniakovas pavedė Justui Paleckii sudaryti "liaudies vyriausybę".

Lietuvoje tuo metu, kaip ir vėliau, nebuvo komunistų partijoje žymesnių žmonių kurie būtų veikę jau iš ankščiau požiūriuose — tautos kirminų urvuose. Taigi Maskva turėjo "pripažinti tinkamais" buvusius Lietuvos partijų žmones — parsidavėlius. Žymesni ir senesni politikai nepasidavė Maskvos kilpai, tai čia teko tinklų užnerti ant jaunesniųjų, pažangesnių žmonių. Ir šiuo atveju juoda dėmė krito daugiausia buvusiams Lietuvos valstiečių liaudininkų partijos nariams ar jos auklėtiniams ir vienam-antram iš buvusio socialistų bloko: jie sutiko raudonas kamanas uždedami ir tuo gėdingai prieš visą tautą ir savo senesnius ideologus parsidavė.

PALECKIS RAUDONOSE PINKLĖSE

Gavęs įsakymą sudaryti "liaudies vyriausybę", Justas Paleckis pajuto patekęs į raudonas pinkles. Reikia kad vyriausybė inėtų Lietuviai, kad būtų kas parodyti liaudžiai. Tokių komunistų partija Lietuvoje neturėjo, nes pačią tą padugnių partiją daugiausia sudarė tik lietuviai tautybės žmonės, daugiausia jaunesni žydai, nes rimtesni ir žydai Lietuvoje buvo prieš komunizmą nusistatę.

Paleckis pradėjo Pozdniakovam ir Dekanozovam piršti kad tie sutiktų "aprobuoti" kelis iš jo draugų — ypač valstiečių liaudininkų pakraipos (nerimty narių) karjeristų, kurie nėra komunistais; taigi tokie asmenys Maskvos atstovų buvo apatystyti bent prieš Lietuvius liaudį. Tarp kitų buvo pavykę pritraukti žymų Lietuvius rašytoją, Vytauto D. Universiteto Humanitarinių mokslų dekaną Prof. Vincą Krėvę-Mikevičių, kuris, neilgai trukus, pamatęs sovietų išdavišką Lietuvos atžvilgiu užmačias, pabėgo.

GEDVILAS — LIETUVISKA GILTINĖ

Dabar bendrai nušviesime kas buvo tie komisarai. Lietuvos komisarų tarybos pirminku (kaipo ministru pirminku) buvo paskirtas Mečius Gedvilas iš Telšių. Tas Gedvilas buvo ilgametis Lietuvos valstiečių liaudininkų partijos

narys ir inėdavo net į partijos centro komitetą. Lietuvos valstiečių liaudininkų partija į Gedvilą nekaip žiūrėdavo, nes jame nujautė kokį tai rausvą kvapą. Visą laiką jis gyveno Telšiuose ir pasireikšdavo Lietuvos nepriklausomo gyvenimo erke. Jis mažo išsimokslinimo; buvo ligonių kasų atstovu Telšių apygardai. Kaip seniausias, buvo paskirtas Vidaus reikalų komisarų (suprask Lietuvos valstiečių) ir komisarų tarybos pirminku.

Kaip jau nepriklausomybės laikais taip ir likęs komisarų, Gedvilas tapo Lietuvius tautos Muravjovu. Nei vienoje savo kalboje ar rašte jis nepreleisdavo žodžių: "išnaikinti, nušluoti; budeliai, liaudies smaugikai; mes visus sutvarkysime!" ir pan. žodžių, dirbo kaip Lietuvos enkavede giltinė. Taigi visa bolševikinė milicija, jois kruvini veiksmams ir buvo M. Gedvilas aprobuti. Pats žmogus mitęs Lietuvos duona, bet mažo išsilavinimo, matė visoje tautoje tik savo priešus; ypač buvo nusistatęs prieš visą Lietuvos šviesuomenę ir inteligentiją. Maskva džiaugėsi kad rado, nors ir ne komunistų partijos nari, gerą savo įrankį ir gerą skaliką šunį kuris padėjo Lietuvius tautos žudyme ir medžioklėje į Sibiro taigas.

Finansų komisarų buvo paskirtas, išrodė, vienas iš rimčiausių jaunų žmonių, Juozas Vaišnoras. Taipgi ne komunistų partijos narys. J. Vaišnoras dar virš 30 metų, Suvalkiečiai. Jis apie 1937 m. išklausęs Vyt. D. Universiteto Ekonomijos mokslų skyrių. Buvo studentas varpininkas ir valstiečių liaudininkų partijos auklėtinis. Apie jį buvo sudaryta "Varpo" bendrovė gera nuomonė. Jis buvo ir jaunimietis. Taigi savo ideologija prišingas komunistams.

Studentaudamas jisai buvo tiek geros širdies kad vietos komunistams prašant kartais slapta tarp studentų išplatindavo punda komunistinių atsišaukimų. Bet ir savo draugams sakydavo: "Neklausykite tie durniai iš požeimių rašo; mes turim stovėti už nepriklausomą demokratine Lietuvą". Ekonominuose klausimuose plačiai orientavosi.

(Pabaiga kitame nr.)

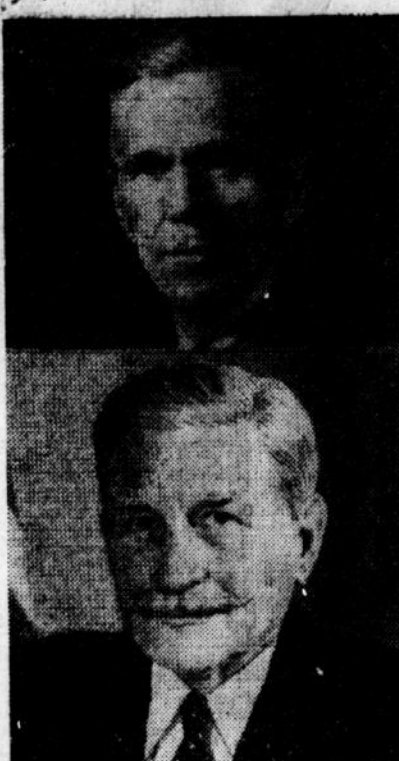
RUSIJOJE TOKIUS SUŠAUDYTŲ

Washington, del State Departmento nekurių pareigūnų išdaviško elgesio, kilo didelis subrudimas. Gen. Hurley įrodė kurie pareigūnai ir kokius nusižengimus padarė, pasitarndami Sovietams. Tas suklė Kongrese padėties tyrinėjimą.

Rusijoje, ar seniau Vokietijoje ar kitur, tokius išdavičius tiesiog sušaudytų.

Amerikoje gi, akivaizdoje to kas jau įrodyta ir kas pakenkė Amerikos politikai Kinijoje ir davė Maskvai įsistiprinti Iraną, pats Valstiečių Sekretorius nori apkaltinti buvusį ambasadorių Gen. Hurley, jo įrodymus vadina "burbulais", o tuos kaltininkus žemesnio laipsnio pareigūnus teisina, tikrina jie ne padarę jokio nusižengimo.

Jei kokios, ir pats Byrnes jms vykdyti Maskvos politiką, tikrinamas kad tai yra Amė-

Viršuje, Gen. Marshall, paskirtas U. S. ambasadorium į Kiniją. Apačioje, Gen. Hurley, kuris atsistatydino iš tų pareigų, nesutikdamas su State Departmento netvarkia politika.

WORCESTERIO NAUJENOS

WORCESTER, Mass. — Lietuvai Vaduoti Sąjungos 12-tas skyrius surengė pasekmingas prakalbas Lapkričio 25 d. Ambraziejus Blažys išdavė raportą iš Lietuvos Misijos Washington, įvykusios Lapk. 23-24 d. Kalbėjo karys Pranas Aleksis, Jokubui Raukščiui pirmininkaujant. Žemiau seka aukavusių Lietuvos reikalams sąrašas:

Julė Lendraitienė	\$15.00
Antanas Tamkus, iš Wheelright, Mass.	12.00
Alekas Kazakevičius	10.00
Leit. Pranas Aleksis	10.00
Jokubas ir J. Raukščiai	10.00
Antanas Jasunias	10.00
Antanas ir Agota Baškis	5.00
Antanas ir M. Jakučiai	5.00
Alb. ir M. Adomavičiai	5.00
A. Saldys	5.00
D. M. X.	3.00
Jonas Šipuliauskas	3.00
Jonas Kaminskas	2.00
Petronėlė Begonienė	2.00
Martinas Zakaravičius	2.00
G. A. Kyba	2.00
Marijona Pajaujienė	2.00
P. Stasevičius	2.00
M. Aliukas	2.00
U. Ašmenskienė	2.00
(Nespėta užrašyti pav.)	2.00
Josephine Leonaitė	1.00
Kazys Kirminas	1.00
Dzimis Sangaita	1.00
E. Pašukienė	1.00
A. Kiaunelis	1.00
Bronius Pakutis	1.00
Feliksas Dambrauskas	1.00
Malvina Zizas	1.00
Ona Višniauskienė	1.00
A. Gaidienė	1.00
S. Kriščiūnas	1.00
E. Giedraitienė	1.00
S. Bundza	1.00
T. Augustinavičius	1.00
Jonas Traupis	1.00
(Nespėta parašyti pav.)	1.00
Viso stambių aukų	127.00
Smulkių aukų	4.00
Sešių narių mokestys	9.00
Viso surinkta	140.00
Atėmus išlaidų	17.00
LVS Centrai pasiūsta	123.00
LVS Worcesterio 12-to skyriaus Finansų Kontrolės Kom.	
Antanas Yakutis	
Albinas Adomaitis	
Stasys Purvinskas	
Jurgis Lapinskas	

KLAIDOS PATAISYMAS

No. 49 Dirvoje buvo paskelbta LVS 12-to skyriaus Worcester, Mass., nariai, tačiau tu tarpe įsiskverbė klaida: buvo įdėti du vardai kurie nėra nariai. Tie vardai yra:

Kazys Kruminas ir Joseph Kocelis.

Viršuje paduota apyskaita ir aukotojų sąrašas yra oficialis iš prakalbų rengtų Lapk. 25.

Nedekai Illinois Gubernatorius Dwight H. Green pastarame Republikonų Nacionaliame Komitete Chicagoje sekančiai pasakė: Trumano administracija "panesė pačius pažėminančius istorijoje pralaimėjimus ir pralošė kiekvieną susikirtimą diplomatiname fronte".

AUKOS

Lietuvos Vadavimo Akcijai, prišistos arba suaukotos Amerikos Lietuvius Misijos metu Washington, D. C., Lapk. 16-17, 1945

(Jei kurių aukos būtų praleistos prašome apie tai tuoj pranešti, pažymint savo vardą ir kiek aukota.)

Iš BOSTON ir MASS.

Jonas Kasmauskas	\$101.00
Boston Instrument Mfg. Co.	50.00
Mrs. Barbara Kasmauskas	25.00
Stephen ir Valentina Mfkus	25.00
S. Mockus	25.00
N. N.	25.00
Vincas Tautvaiša	25.00
Adv. Joseph Gailius	15.00
Dr. A. L. Kapochy	10.00
A. Namaksis	10.00
Jurgis Dragašius	5.00
Jurgis Kropas	5.00
Sandaros 7 kuopos valdybos narys	5.00
Kazys Vileišis	5.00
Anna Zokas	5.00
Vaclovas Sokas, Brockton	10.00
Josephine Tamoliunas, Cambridge	2.00
F. A. Devenis, Hudson	10.00
Anthony Šimkonis, Lawrence	10.00
M. Vilkišius, Lawrence	10.00
St. Pajerskis ir John Yurkštas, Lawrence	4.00
J. Penkus, Lawrence	2.00
Vincas Zinkevičius, Montello	10.00
Charles Zalesky, Northampton	5.00
Ambroze Blažys, Worcester	25.00
Ona Lapinskienė, Worcester	10.00
Viktorija Purvinskienė, Worcester	10.00
Jieva Danilienė, Worcester	5.00
Anna Bakanovskis, Worcester	5.00
Petras Grigas, Chelsea	10.00

NEWARK ir NEW JERSEY

Am. Lietuvius Tautininkų Centras, per V. M. Ambrozevičių	\$50.00
Juozas V. Valickas	60.00
Mr. ir Mrs. A. S. Trečiokas	25.00
Mr. ir Mrs. J. P. Lelišius	10.00
Lietuvių Demokratų Klubas	10.00
New Jersey Lietuvius Taryba	10.00
Valentinas Valickas	10.00
Wm. M. Ambrose	5.00
K. Jasaitis	5.00
Lietuvių Moterų Klubas	5.00
Stasys Tarozas	5.00
Andrius Žiugžda	5.00
Juozas Skema	3.00
Jack J. Stukas (Radio)	3.00
Romanas Bingelis, Perth Amboy	15.00
Motiejus Bartnikas, Union	5.00
Juozas Garolis, Verona	5.00
Julius Paknis, Arlington	25.00
Frances Lazdynas, Arlington	1.00
Juozas Liubinskas, Bayonne	10.00
Jonas Juselis, Bayonne	10.00
A. Gilius, Clifton	5.00
Juozas Rabinskis, Elizabeth	10.00
Vladas J. Dilis, E. Orange	15.00
Tekla Gribaitė, E. Orange	15.00
Kaunas Bus Company, W. Orange	70.00
per Simon Goodis, prez.	5.00
Vincas Borey, Irvington	5.00
Anthony Tileiša, Jersey City	25.00
Vytautas Abraitis, Jersey City	22.00
Kaz. Marcinka, Jersey City	5.00

KEARNY, N. J.

Kearny Lietuvius Centralinis Komitetas, Kearny	100.00
Antanas P. Miller	11.00

Jau gatuva!

Amerikos Lietuvius Misija ir Jos Darbai

Tuoj reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvius Misijos veikimus Washington ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

'Kaip Jie Mus Sušaudė'

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

LVS CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

IŠ PABĖGĖLIŲ GYVENIMO

RAVENSBURGO LIETUVIAI GYVENA PRIVAČIAI

Netoli šveicarijos sienos yra apie 300 Lietuvių kolonija. Komiteto pirmininkas yra dailininkas Adomas Varnas, kiti komiteto nariai: dail. Staneika, Kun. Juška, Antanas Gustaitis. Prie komiteto veikia švietimo (vedėjas P. Babickas), spaudos (vedėjas Brazdžionis) sekcijos ir dramos studija (ved. Vilniaus dramos aktorė Gustaitienė). Chorui vadovauja muzikas Armonas. Be to, veikia Anglų ir Prancūzų kalbų kursai.

Lietuviai gyvena privačiai. Maistą gauna iš Prancūzų okupacinės valdžios nemokamai. Yra atskira Pabaltijo tautų valgykla.

Po taikos paskelbimo Lietuviai suruošė 4 koncertus, vieną Lietuvišką vakarą su scenos vaidyba iš Lietuvos gyvenimo, ir Dariaus-Girėno minėjimą.

Ravensburge organizuojama Lietuvių gimnazija ir moksleiviams bendrabutis. Pradžios mokykla jau veikia. Pedagogų ir rašytojų grupė rengia skaitymo knygą pirmoms gimnazijos klasioms.

Netoli Ravensburgo yra didelė Wangeno Lietuvių kolonija, kurioje yra nemaža mokslo ir meno žmonių. Del patalpų trukumo Wangene bent koks veikimas neįmanomas. Wangeno apylinkėse gyvena profesorai Vaclovas ir Viktoras Biržiškos, Prof. Č. Pakuckas, Dr. A. Paplauskas, inž. Mikaila, žurnalistas K. Obolėnas, dramos aktorė Petrauskienė, dail. J. Bagdonas, žmuidzinienė, J. Žmuidžinas, Dobkevičiūtė-Paukštienė, Penčyla, aktorius S. Pilka.

BODENWERDER ĮSTEIGTA LIETUVIŲ STOVYKLA

Bodenwerderio mieste (Kreis Holzminde), prie Weserio, įsteigta Lietuvių stovykla. Gyvena viešbučio patalpose. Yra 80 Lietuvių, keli Latviai ir Estai. Stovyklai vadovauja Vladas Staškevičius, Vladas Baulys ir Pranas Polteraitis. Beveik visi stovyklos gyventojai yra inteligentai: teisininkai, agronomai, profesorai, gimnazijos mokytojai ir kt. Nors stovykla nedidelė, bet pradėta joje ir kultūrinis veikimas. Veikia Anglų ir Vokiečių kalbų kursai, vaikų darželis, skaitomos paskaitos. Kasdien lentoje išskabinamos mašinėlės rašytos Naujienos.

LIETUVIAI SCHLESWIGE

Mieste ir apylinkėse gyvena 324 Lietuviai (nemaža yra šeimų). Apskrities komiteto pirmininkas yra dipl. inž. A. Petravičius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyriaus pirmininkė yra Dr. L. Kacanauskienė. Dalis Lietuvių gyvena pas ukininkus, 152 Lietuviai susitelkę Tolk lageriuose.

Lageriuose sąlygos gyventi geros. Lietuviškame lageryje gėlynus puošia Lietuvių rąstai iš akmenėlių sudėlioti Vytiš ir Gedimino stulpai. Lageryje pradeda plėstis ir kultūrinė veikla. Jau veikia vaikų darželis, kurį veda E. Vaitkevičiūtė. Taip pat pradėjo mokyklą pradžios mokykla (vedėja mokytoja Slavinskienė). Lageryje stinga inteligentų.

LIETUVISKAS KALENDORIUS 1946 METAMS

Prancūzų valdomoje Vokietijos srityje gyvenančių kūrų poetas Bernardas Brazdžionis yra numatęs paruošti ateinančioms metams kalendorių, kuriame talkininkauti savo kuryba pakvieta: K. Bradūna, J. Janė, F. Kirša, N. Mazalaite, J. Čigėnė, J. Neveravičiū, J. Pronskis ir daug kitų rašytojų ir poetų. Kalendorių iliustruoti pakviestas dail. P. Osmolskis.

JAU! Pradedant 51-mu numeriu Dirvoje prasidės tas įdomus aprašymas Lietuvos tragedijos-- 'LIETUVA TYRONŲ PANGIUOSE'

Štai ji — Lietuvos pabėgėlių parašyta knyga apie LIETUVOS OKUPACIJĄ. Sekančiame Dirvos numeryje pradėkit šį veikalą skaityti. Prasidės su šiais skyriais: RAUDONOSIOS ARMIJOS SUTIKIMAS ir LIETUVOS PREZIDENTO A. SMETONOS IŠVYKIMAS — ir taip viskas kita, ką rašantieji patys matė ir patyrė.

Butinai skaitykit Dirvą: Išsirašykite ją šiandien; atnaujinkite kurių prenum. baigiasi

Pabėgėlių Vargai

Skyrių veda Jonas Jurgelis.

Lietuvių Pabėgėlių Buklė Vokietijoje ir Austrijoje Spalių Pabaigoje

Spalių mėnesį, kuris šiuos žodžius rašant jau baigiasi, galima laikyti dideliu Lietuvių pabėgėlių pergrupavimo mėnesiu. Po to kai Prez. Truman parašė Gen. Eisenhower'ui laišką dėl gyvenančių Amerikiečių okupacinėje zonoje išmėtytų asmenų padėties ir kai Gen. Eisenhower aplankė kai kurias stovyklas (jų tarpe ir Muencheno Lietuvių stovyklą) išėjo cili parėdymų patvarkyti pabėgėlių perdidelį sukimimą stovyklose, atimti spygliuotus aptvėrimus bei sargybas ir paruošti stovyklas žiemai.

Ryšium su tuo vyko nemažas pabėgėlių pergrupavimas, stengiantis vienos tautybės žmones suburti didesniais vienetais, iškelti iš jų mažas tautines grupes, duoti stovyklose gyvenantiems žmonėms daugiau vietos, ir tt. Šito kaip tik savu laiku UNRRA-je ir Vyriausiojo Štabe yra prašė ir Lietuviškos įstaigos, nes iki šiol Lietuviai pabėgėliai per daug buvo išblaškyti ir dažnai stovyklose gyveno kaip tikri kaliniai.

Rašant šiuos žodžius, Lietuvių pabėgėlių Vokietijoje gyvenimo pertvarkymas dar nebuvo užbaigtas, todėl sunku pasakyti kaip Lietuviai gyvens kam pasibaigus. Dabar atrodo kad padėtis žymiai nepagerės, nes daugumas Lenkų, kurie užima stovyklose daug vietos, namon negrįžta; neišvažiuoja taip pat namon kai kurių kitų tautų žmonės. Naujų patalpų kariškos įstaigos iš Vokiečių imti nenori.

Todel pabėgėlių susikimimas stovyklose pasilieka, ypač ten kur veikia Lietuviškos švietimo įstaigos — gimnazijos, progimnazijos ir kt. I tokias stovyklas veržiasi tokios šeimos kurios turi mokyklinio amžiaus vaikus, o senieji gyventojai, nors jie tokių vaikų ir neturi, iš stovyklų išvažiuoti nenori. Sakysime, žinomose stovyklose, kaip pav. Hanau, Wiesbaden, Wuerzburg ir kt., vienam asmeniui neretai tenka vos 2 kv. metrai grindų ploto, o kai kur dar mažiau.

Esant tokiam susikimimui, jaunuomenėi grėsia džiova, o kitiems gyventojams — įvairios ligos ir visokiausi nepatogumai.

Nors UNRRA ir kariškos įstaigos nori Lietuvius apgyvendinti didesniais grupėmis, bet toli gražu ne visur pasiseka tai padaryti. Yra daugybė stovyklų kuriose gyvena vos po šimtą-kita Lietuvių. Nežiūrint į tai kad iš kai kurių mažesnių stovyklų Lietuviai iškelti, bet vis dėl to jų skaitlius pasilieka didelis. Kadangi kol kas

Gen. Eisenhower Prez. Trumano paskirtas vyriausiu armijos štabo vadu, į vietą Gen. Marshall'o, kuris buvo vadu visu karo laikotarpiu.

Prieš grįžtant Amerikon jis aplankė Lietuvių pabėgėlių stovyklą Vokietijoje.

pasibaigus pabėgėlių kilnojimas prieš žiemą, negalima tiksliai pasakyti kiek iš viso yra stovyklų kuriose gyvena Lietuviai. Apytikriai reikia skaičiuoti kad stovyklų yra nedaug mažiau kaip 50.

Sunkiau mažose stovyklose švietimo reikalais

Mažose stovyklose sunku sutvarkyti švietimo ir kultūros reikalus, nes mokinių skaičius jose dažniausia buna per mažas kad atidaryti pradžios mokyklą, gimnaziją ar kokį nors specialų švietimo įstaigą. Lygiai taip pat sunku buna tvarkyti liaudies universitetus, teatrus, sportinius žaidimus ir k.

Nežiūrint į minimas sąlygas, Lietuviai rodo daug apskurimo ir jkuria švietimo bei kultūros įstaigas ten kur, atrodo, jas įkurti neįmanoma. Štai gimnazijų šiuo metu čia Vokietijoje veikia daugiau kaip 20 ir dar kuriasi naujos. Jei prisiminti kad Nepriklausomoje Lietuvoje buvo tik 56 gimnazijos, šį skaičių tenka laikyti gana dideliu.

Ruošimasis žiemai

Langų įstiklinimas prieš žiemą, pečiųų ir kuro parupinimas visur vyksta, bet gana lėtai. Kai kuriose, dažnai net didesiose, stovyklose (pv. Hanau, Wiesbaden) padėtis kol kas pasilieka tokia pat kokia buvo vasarą. Ateinanti 1945-46 žiema bent pabėgėlių daliai gali būti mažai linksmesnė negu buvo 1944-45 žiema.

Stovyklose mityba pastaru laiku pagerėjo ir išsilygino. Bendrai imant, iš gaunamo maisto, davinio Lietuviai išsi-
verčia ir nebadauja. Kai kur dar del UNRRA pareigūnų ap-

sileidimo ar nesusitvarkymo mityba ir ypač vaikų mityba kiek šlubuoja, bet Lietuviai netyli, kelia balsą ir dažniausia savo atsiekia.

Nors prieš žiemą daug Lietuvių suvažiavo į stovyklas, bet tam tikras jų skaičius kol kas gyvena laisvai ir nesirengia į stovyklas keltis. Tokie paprastai turi daug geresnės patalpas kaip gyvenantieji stovyklose, bet jų mitybos klausimai neįtena į netikrą. Iki šiam laikui tokių dalis gauna Vokiškas korteles ir be to dar tam tikrus priedus; antra jų dalis turi tenkintis Vokiškomis kortelėmis.

Gaunantieji papildomas korteles turi gyventi netikrose sąlygose: Vokiečiai pareigūnai žada ateityje jiems papildomų kortelių neduoti ir imti juos į darbus lygiai su Vokiečiais.

LIETUVIAI AUSTRIJOJE

Liudniausia Lietuvių pabėgėlių padėtis Austrijoje: Austriai jų nekenčia, Amerikiečiai mažai juos globoja, todėl ir mitybos, ir butų ir traktavimo požiūriu Lietuviai ten randasi gana liudnoje buklėje. Ten kol kas nėra švietimo ir kultūros įstaigų. Lietuviai dėl to iš ten nori pasislinkti, bet keista kad tie patys Austriai, kurie jų nekenčia, daro kliūtis jiems išvažiuoti. Dažniausia nepritaria jų išvažiuavimui ir Amerikiečiai.

Lietuvių Sąjungos Spaudos ir Informacijos Skyrius.

Lietuvių Studentų Vargai ir Rupesciai

Lietuvos akademinių jaunimas, išgyvenęs bendrus Lietuvos pabėgėlio vargus ir nelaimas, turi daug savų rupescių — kaip toliau tęsti nutrauktas studijas, ruošti gyvenimui, kad ir šie sunkūs metai neprabėgtų veltui ir be naudos.

Paskutiniiais metais Kauno ir Vilniaus universitetuose buvo per 3500 studentų. Dalis akademinių jaunimo studijavo Dotnuvos žemės Ukio Akademijoje, Kauno Taikomosios Dailės Institute ir kitose aukštosiose mokyklose.

Paskutiniai Vokiečių okupacijos metai Lietuvos akademiniam jaunimui buvo labai sunkūs. Dalis aukštųjų mokyklų buvo uždarytos, o akademinių jaunimas turėjo slapstyti miškuose kad nepatektų į Gestapo rankas.

Antrajai bolševikų okupacijai užėjus, mokslo metai visiškai susitrukė, o Lietuvos akademinių jaunimas buvo išblaškytas. Akademinių jaunimo vargai padaugėjo ir padidėjo.

Arti 3000 Lietuvos akademinių jaunimo gyvena Lietuvių pabėgėlio gyvenimui vakari-
nėje Vokietijoje, kuris visa-

mis išgalėmis siekia baigti studijas. Norinčių studijuoti, manoma, susidarys apie 4000.

Rudenį, artėjant mokslo metams, mūsų akademinių jaunimas atkakliai pradėjo rūpintis savais reikalais. Rugsėjo mėnesį Vokietijoje gyvenantieji Lietuviai studentai savo reikalams tvarkyti išsitrinko Lietuvos studentų atstovybė, kuri glaudžiai bendradarbiauja su Lietuviais profesoriais. Lietuvių Studentų Atstovybė atitinkamu raštu kreipėsi į visas tarptautines studentų organizacijas.

Vokietijoje pradėjo ar pradės veikti Heidelbergo, Ellangeno, Marburgo, Goetingeno, Hamburgo, Hannoverio, Koelno, Muensterio, Kiel, Bonno, Stuggarto, Darmstadto, Tuebingo, Freiburgo ir Innsbruko universitetai. I juos jau priimta ar bus priimta dalis Lietuvių studentų. Kai kurie universitetai pirmoje eilėje priima tik svetimąsias studentes.

Sunkumai padidėja kad teknikos fakultetai, greičiausia, veiks labai siaurai. Techniką studijuojančius Lietuvius studentus manoma siųsti į Prancūzijos, šveicarijos universitetus, kur dalis Lietuvos akademinių jaunimo jau yra.

St. Vandenis. Wuerzburg, Elta.

LIETUVIAI BELAIS- VIAI RAŠO DIRVAI IŠ ANGLIJOS

Vienas karo belaisvis rašo Dirvai iš Anglijos sekančiai: Mes vienuolika Lietuvių, kurie virš metai esame Anglijoje, vietoje mūsų tėviškės globėjų siulomo "rojaus" pasirinkome spygliuotų vielų tinklą čia.

Dėka Londono Pasiuntinybei gavome Amerikos Lietuvių leidžiamą laikraštį, Dirvą ir kitus, kuriuose telpantieji straiptiniai sutvirtino mūsų įiegas ir kantrybę toliau laukti nežinomoms savo ateities. Ryžtames maloniai prašyti siuntinėti mums Dirvą.

Šiuo metu, kai jau penkti metai kraugeriai Europos diktatoriai mina ir niokoja mažas mūsų tėviškės žemeles, o žmonės visi išblaškyti po svetimas šalis, kas lageriuose, kas katorgojė, meldžiame Aukščiausio Dievo laisvės šventajai Marijos žemei.

Mums ypatingai yra brangus kiekvienas Lietuviškas žodis ir užuojauta kurią išreiškia Amerikos Lietuviai, mums savo vargstantiems broliams.

Mes gi iš už spygliuotų vielų tinklo galime tik palinkėti, tikra Lietuviška širdimi, visiems tiems kurie rupinas mūsų tėvynės ir vargstančių Lietuvių gerove, kodidžiausios pasisekimo iki galutinio tikslo atsiekimo.

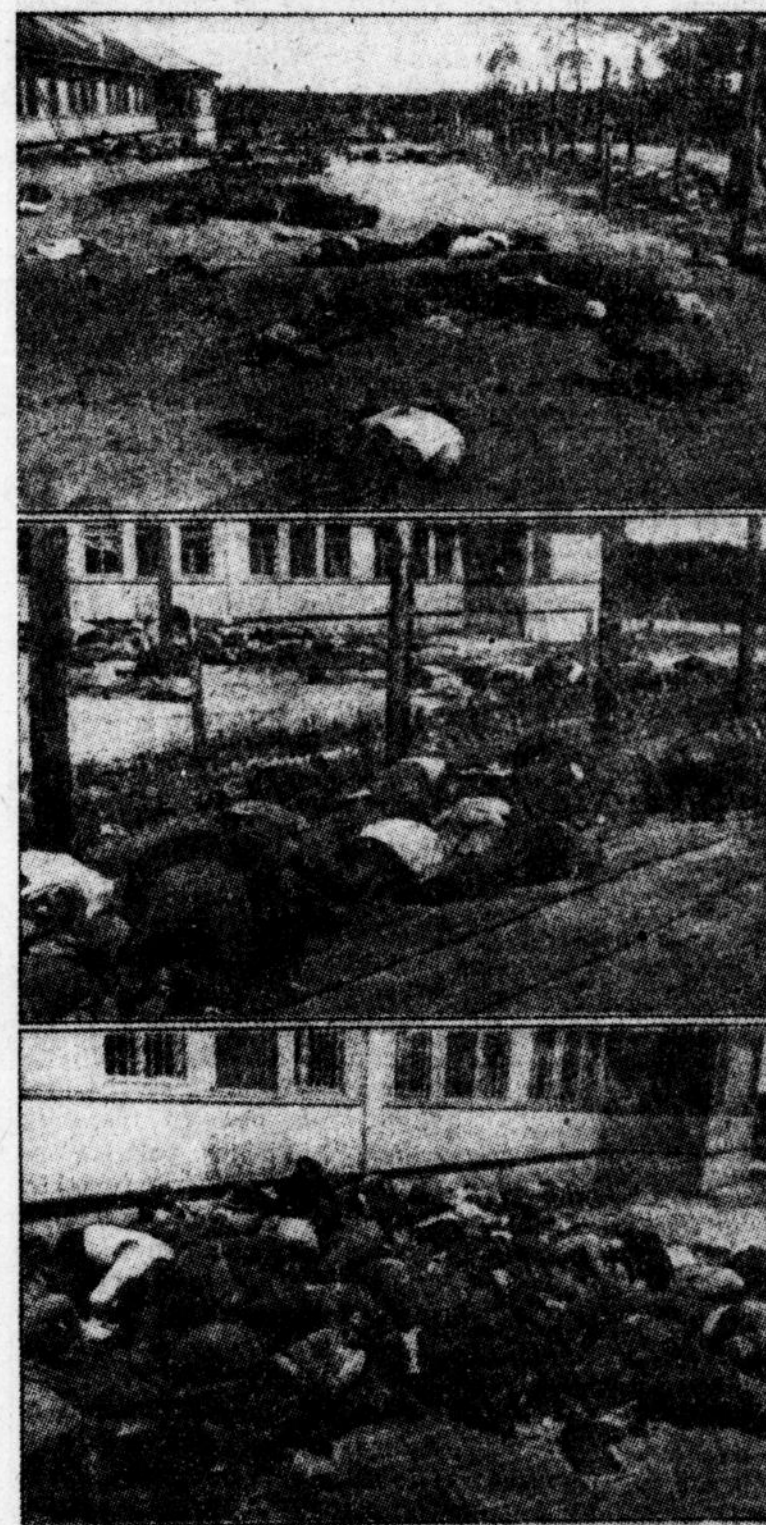
(Nuo Redakcijos: Dirvą su-
lyg jų prašymo siuntinėjame.)

KAS platina Dirvą — tas
platina apvėitą.

ŠTAI GULI BOLŠEVIKŲ TERORO AUKOS

Pravieniškų belaisvių stovyklos vaizdai — po to kai bolševikai iš Lietuvos bėgo 1941 metu Birželio 22 d. Pravieniškiose, netoli Kauno, buvo bolševikų suvaryti nekalti žmonės, "liaudies priešai", kuriuos pasitraukdami iš Lietuvos, virš 400 žmonių, bolševikai iki vienam išžudė. (Šis vaizdas prisiųstas specialiai Dirvai, kaip jis tilpo Lietuvos laikraštyje tuoj po bolševikų apleidimo Lietuvos.)

*Giliai susikaupe stovime ties
tyliu, bet daug sakančiu
Pravieniškų kapinynu*

Besitraukiantieji raudonieji budeliai nieksingiausiu būdu išžudė beginklius Pravieniškų pataisomųjų darbų kolonijos kalinius.

Auka

LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA.
6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu savo auką Lietuvos vadavimo darbams \$.....

Siunčiu prenumeratą knygai "OKUPACIJOS" \$.....

Parašas

Adresas

Miestas..... Valst.....

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

NETEISYBĖS GARBINIMAS

Teisėjai ir nusikaltėliai

PRIESPASKUTINIAME Life numeryje idėtas plato-kas nazių teismo Nuernburge aprašymas ir keletas nazių vadų ir bendrų teismo nuotraukų. Visam tam padėta didelė antraštė: "Civilizacija teisia dvidešimt nazių vadų".

Kas gi yra tos teisingumą vykdančios civilizacijos atstovai? Amerikiečiai, Anglai, Prancūzai ir bolševikai. Del pirmųjų trijų nieko negalima pasakyti, nors vis delto Muencheno konferencija yra aiškus įrodymas kad Anglų ir Prancūzų pažiūros į Vokiečius ne visuomet buvo tokios kaip šiandien. Muencheno metu naziai jau buvo nusikaltėliai, tačiau Anglai su Prancūzais ne tik nesmerkė nazių nusikaltimų, bet ta pačia Muencheno konferencija pritarė jų nusikaltimams.

Gi bolševikai ne tik yra nazių bendrininkai šiame kare, bet ir, paskirai paimti, patys yra už nazių didesni nusikaltėliai. Todel pasakymas kad civilizacija teisia 20 nazių vadų yra neteisingas ir tuščias. Ne civilizacija teisia nazių nusikaltėlius, bet karą laimėjusios valstybės. Ir bolševikų kaip sąjungininkų prisiėmimas į nazių teisėjus yra ne kas kita kaip teisingumo ir paties teismo išjuokimas.

Butų būvę daug geriau jei Life, užuot uždėjęs tokią skambią antraštę, į savo puslapius būtų idėjęs keletą bolševikiškos civilizacijos vaizdų: sovietų kalėjimus, jų koncentracijos stovyklas, NKVD nukankintų politinių kalinių lavonus, ir tt. Tuomet būtų paaiškėję kokios "civilizacijos" atstovai yra įsileisti į Nuernbergo teisėjų suolą ir koks tikrosios civilizacijos išjuokimas yra jų įsileidimas.

Dar sykį į Maskvą

Tačiau ne šių dienų dvasioje pateikti tokią iliustraciją. Ir visai natūralu kad vietoje jos mes išgirstame jog Amerikiečiai ir Anglai vėl vyksta į Maskvą atiduoti pagarbos bolševikiškai diktaturai. Gi džiugus Maskvos pranešimai kad besitartinanti konferencija žadanti būti sėkminga, leidžia spėti kad bolševikams padarytos naujos nuolaidos.

Juk jau susidarė kaip ir tradicija kad tarptautinių konferencijų vyriausias tikslas yra bolševikų smurto pateisinimas. Jei tas smurtas pateisinamas 100%, konferencija laikoma pasisekusia, jei konferencija išyra — kaip tai įvyko Londone — tai parodo kad bolševikams ne visur nusileista.

Dabartinio metu daug kas turi būti "legalizuota" ir daug kas suteikta. Bolševikai suorganizavo "sukilimą" Persijos Azarbeidžane ir jį faktinai atplėšė nuo Persijos — padėčiai legalizuoti Azarbeidžanui turi būti suteikta nepriklausomybė.

Bolševikai išplėšė ir išsivežė visą Mandžurijos pramonę — ir tam reikalinga kokios nors pateisinančios sutarties. Greta visų tų legalizavimų bolševikai dar nori atominės bombos, naujos bilijoninės paskolos Amerikoje ir dar daug ko. Taigi pagrindas važiavimui į Maskvą yra labai rimtas.

Maskvos prestyžo augimas — pavojus Anglijai

MASKVOS konferencijoje, priešingai Londono konferencijai, tedalyvaus "trys didieji". Tai parodo kad Prancūzija ir Kinija pastumiamos į šalį. Apie kitas, mažesnes valstybes nėra ko ir kalbėti: jos nuo pat susidraugavimo su Sovietais buvo nugrūstos į užpakalį.

Faktas kad Maskvos konferencijoje nedalyvauja Prancūzija, tėra gal tik principo ir prestyžo klausimas. Bet aplinkybė kad ton konferencijon nėra pakviesta Kinija, kurios gyvybiniai reikalai, kaip, sakysim, santikiai su komunistais, kaip tik bus vienu svarbiausių konferencijos objektu, yra reikšminga ne tik principo bet ir realiu politiniu požiūriu.

Tiesa, Amerika yra geras Kinijos draugas. Bet kaip toks, atrodo, kaip tik turėtų leisti Kinijai pačiai ginti savo teises. Dabar gi išeina kad Kinijos ateitį lems ne Kinija, bet Sovietų Sąjunga, Amerika ir, iš dalies, Anglija. Jau pats faktas kad nežiurint į tai jog Gen. Čiang-Kai-sėkas yra seniausias ir ištikimiausias Amerikos sąjungininkas, jis nebuvo prileistas savo pažiūroms išdėstyti, liudija kad jo pozicija nėra labai stipri. Tuo pačiu tai reiškia naują Maskvos laimėjimą, Maskvos kūrį sistemą angai siekia Kinijos komunistus ir tautinę vyriausybę pastatyti ant vieno pagrindo.

Šito akivaizdoje, Maskvos konferencija, kaip ji bepasibaigtų (stebuklų laukti netenka) reikš bolševikų prestyžo padidėjimą ir sąjungininkų prestyžo sumažėjimą. Ir ypač Anglijai tai yra labai pavojingas reiškinys. Kanada ir ypač Australija jau senai gravituoja į Amerikos Jungtines Valstybes, o ryšiai kurie Artimuosius Rytus ir Indiją laiko surištus su Britų salomis, savo ruožtu silpnėja. Jie gali ir visai nutrūkti jei bolševikų spaudinimas per Iraną Indijos vandenyno kryptimi nebus energingai ir laiku sustabdytas.

Jei Anglijos valdžios priekyje šiandien tebestovėtų Churchill, tas neskrupulingas Anglijos egoistinės politikos reiškinys, jis gal ir sugebėtų liuosėjančius Britų imperijos ryšius išnaudo suveržti. Bet kai jo vietoje yra, to paties Churchill'o žodžiais tariant, "vilkas avies kailyje" Atlee, kurs visų pirma yra silkes į galvą socialistines reformas, Britų imperijos sucementavimas ir jos apsaugojimas nuo subirejimo virsta labai problematišku dalyku.

I tolimą Australiją?

GRYZTANT prie Europos kontinento reikalų, negalima nepaminti Australijos vyriausybės nutarimo atidaryti duris emigrantams iš Europos. Australijos atsto-

Lietuvoje vis Giedama Tautos Himnas

KAD Lietuvos likimas yra pavojuje, kad mums reikia kovoti už Lietuvos laisvę ir su dvideiška Amerikos politika parodo sekantis faktas:

Amerikos Lietuvių komunistų Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto atstovas Bimba gavo State Departmento sutikimą iš Amerikos išvažiuoti į Lietuvą, o Bendoro Amerikos Lietuvių Fondo pirmininkui Kun. Dr. Končiui, nežiurint jo visų dedamų pastangų, neduodama visai leidamas nuvažiuoti į Europą aplankyti Lietuvos pabėgėlius.

Tų Lietuvių kurie džiaugiasi kad State Departmente Lietuva "bripažystama po senovei" turėtų prasikrapštyti akys ir jie turėtų imtis tikro budo kovoti už Lietuvos nepriklausomybę ir mūsų tautos teises, o ne ramintis ta tuščia pasakėle ir ne džiaugtis "herojiška raudonoja armija" ar dabar vėl pasiimti keisto kelio — tupčioti Rusijai kad pasigailėtų Lietuvos... ar tų tupčiotojų paikumo!

BUVO žinoma, ir Gen. Hurley išskėlė kad State Departmente tuli pareigūnai labai artimai bendradarbiavo komunistams, tiesiog tarnavo Maskvai. Tas turėtų duoti mums supras-

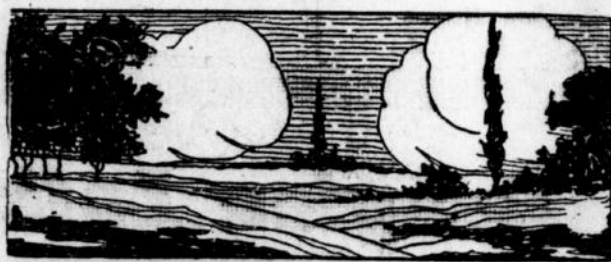
vas tais reikalais neseniai lankėsi Švedijoje ir, kalbėdamas apie pabėgėlius iš viso, užsiminė apie galimybę ir Baltijos pabėgėlius prisiglausti Australijoje. Šitokie Australijos atstovo pareiškimai lyg ir patvirtina nuojautimą kad didelė dalis displaced persons Europoje jau nebegalės grįžti į savo tėvynes. Tai savu ruožtu sutvirtina spėjimus pagal kuriuos Amerika ir Anglija yra pasiruošusios pripažinti Maskvai jos užgrobtas teritorijas. Gi kaip maionės lašelį tiems žmonėms kurie iki šiol laimingai išvengė bolševikiškos giltinės pjautuvo, sąjungininkai pasiūlys emigraciją į tolimą Australiją.

Didžioji gėda

Faktas kad trijų didžiųjų užsienio ministrų konferencija šaukiama Maskvoje, o ne Londone ar Washington, patvirtina paskutinių metu vis labiau stiprėjančią nuomonę kad galų gale "visi keliai veda į Maskvą".

Gen. Hurley, aiškaus prieš-komunisto, atsistatydinimas Maskvos konferencijos išvakarėse ir tik porą dienų po to kai Byrnes pranešė apie patį susitarimą del Maskvos konferencijos sušaukimo, gali būti priskaitytas prie įrodymų kad šiandien yra sunku pūsti prieš Maskvos linkui dvelkiantį vėjelį.

Koks pažeminimas civilizuoatam žmogui ir kokia nuoskauda teisingumui kad melagių, nusikaltėlių ir galvažudžių sostinė virsta pasaulinės politikos centru!

RUDUO MANO KAMBARYJ

(Iš pabėgėlių leidžiamo laikraščio "Aidai")

Tenai į tolimus namus šiaurės miestelyj Ruduo ateina, nešdams vaisių kvepiančias kekes; Gelsvom ir virpančiom šviesom nužėmęs savo kelią, Pro langą žvelgia jis, įjieskodamas manęs.

Tenai tylu, lyg kad sekmadienis išsėtus, Toli tik girdisi sesers dainavimas gudus, Apsnūdusiuos languos plazdena dar plaštakės lėtos Ir tupia į vazonų dulkėtus lapus.

Ant lango saulėj geltoni agurkai bręsta, Ir kvepia džiudamos gėlės iš laukų, Ir mirgančioj šviesoje mažytės dulkės skęsta Ir žaidžia krisdamos ant knygu atvertų.

Aš eidams iš namų, jas palikau atskleides, Kad už mane budėtų neramias naktis, Ir kiekvienam kalbėtų tos dulkėtos raidės Kad aš pasaulį nun klajunas-tremtinys.

Sesuo ten atneša vėl obuolių, laukų žolynų, Lyg iš klajonių bučiavę gryžės, kaip kadais. Aplink paveikslai šviesūs, knygos žvelgia iš lentynų, Ir visa kvepia lyg bažnyčioj nuostabiai.

Prieina jį prie lango. Skruostus ašara papuošia. Ir stovi ten ilgai, gryžėm mano laukdama. Sode pabudęs vėjas medžioje liudnai suosia, O kambaryj rudens šviesom apsnūksui tyla.

Paulius Jurkus

ti kad tulų State Departmento pareigūnų tikrinimas būk Lietuvos padėtis tebėra tokia pat po senovei yra daroma tik klasingu apskaičiavimu Lietuvos nurašinti ir suparalizuoti jų veikimą.

Leidimas BALT' veikti ir prileidimas prie National War Fund gal but yra vienas iš tų klastų kurias Rusams pataikautojai vykdo: Lai Amerikos Lietuviai rupinasi šelpimu, o Rusai Lietuvį tautą vistik išnaikins ir teritoriją pasilaisvins.

Leidimas Bimbai į Lietuvą važiuoti, o nedavimas leidimo Kun. Dr. Končiui apsilankyti Europoje yra aiškus įrodymas kad viskas pataikautajama St kad čia pataikautajama Maskvai. Kada savo — National War Fund — skyrus atstovą neturi teisės į Europą važiuoti, už to kas nors slepiasi.

Iš KAUNO praneša kad ten Bimbos sutikime dalyvavę Lietuvos intelektualai sugiedoj "Lietuva, Tėvyne Musų".

Aklas Amerikos bolševikėlis Bimba be abejo nustebo ir nusigando išgirdęs giedant Lietuvos Himną. Čia savo susirinkimuose Lietuviai bolševikėliai dainuoja Rusiškai arba Rusijai garbinančias dainuškias. Bimbai, parvažiavus, sunku bus įtikinti šiuos raudonukus kad Lietuvoje vis giedama Tautos Himnas. Giedantieji tą tautos giesmę Lietuvoje turi, be abejo, dvejopas mintis: vieni pasitenkinę kad jie yra komisarais ir gal tautą mulkinti, o kiti toje giesmėje sa usiprybė semia, savo ateitį stiprina.

Jei Maskva leido Lietuvoje Tautos Himną giedoti, ji turėjo koki nors klasingą tikslą.

Nudrengs drangi drangužėlė, Sutems tamsi naktuzėlė, Kur aš nukeliausiu, nakvynėlė gausiu?... (Iš Lietuvių liaudies dainos.)

Lietuviai tukstančiais keliu...

1944 metai — naujas laikotarpis milžiniškoje Lietuvių tautos tragedijoje, prasidėjusioje 1939 metais, bolševikinių įgulių į Lietuvos Respubliką įvedimu ir 1940 metų, Birželio 15 d. galutinio jos okupavimu. Šio naujojo laikotarpio baisūs tragiskumas gal tik tada paaiškės pasauliui kada pasaulyje vėl įsiviespataus pilna laisvė ir ramumas, kada mūsų tėvynė vėl atgaus savo nepriklausomybę.

Tada tik galės vėl susirinkti kruvon išblaškyti Lietuvos sunys ir dukros, tada tik galės lengviau atsikvėpti visų Lietuvių krutinės, ir tik tada pradės ryškėti ta milžiniška mūsų tautos tragedija; tautos kuri nieko daugiau netrosko kaip tik taikos, kad galėtų ramiai ir laisvai parenti savo gimtąją žemę, Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių karžygių bei 1918 metų didvyrių Tėvynės sunų krauju nulaistytą.

1944 metų vasara davė pradžią tukstančiam naujų kelių, nulaistųjų Lietuvių nekaltų krauju, ašaromis ir kančia. Pirmieji keliai nukrypo į vakarus (į Vokietiją) ir mažai dalimi į šiaurę (į Švediją). Jais keliavo Lietuvos masė, nuo naujai užplustančio raudonojo teroro bangos.

Gi kiti, nauji, keliai, nusitęsę į begalines rytų stepes ir Sibiro taigas, tuojau po to kai Raudonoji armija antrą kartą užėmė Lietuvą. Apie šituos pastarus keliuos mažai kas ką žino, nes jie vingiuoja begalinėmis dykumomis ir nepereinamais šiaurės Sibiro miškais, už geležinės, sovietinės sienos.

Raudonoji šmėkla gryžta

Aš noriu broliams ir seserims Amerikiečiams, ypač jaunimui, aprašyti vieną kartą, iš daugelio tukstančių, kuris, po ilgų ir pavojingų klaidžiojimų, nuvedė mane į vakarus.

Šio kelio pradžia—1944 metų, Liepos 6 diena.

Vokiečių kariuomenės pralaimėjimas rytų fronte augo diena iš dienos. Apie skubų jų traukimąsi klaidžiojo po Lietuvą fantastiškausių gandų. Vyriausios Vokiečių kariuomenės vadovybės saktuose pranešimuose aiškiai buvo išskaitomas pralaimėjimo neišvengiamumas.

Su tuo kartu artėjo diena kada reikėjo apleisti savo gimtąją sodybą, numylėtus laukus, savo pažystamus, kaimynus. Artėjo diena kada reikėjo žengti žingsnį į gilia nežinomybę, kaip į tamsią bedugnę. Ta diena artėjo vienodai, užtikrintai, lyg kokia baisi, šurpulinga šmėkla.

Pasitraukimo planas, kiek buvo galima, išanksto buvo apgalvotas, pasirengimai padaryti. Beliko tik išvykti. Ir tai buvo sunkiausia. Tai buvo pirmoji kritiškiausia valanda mano 23 metų gyvenime.

Dundėjimas pasidarė nebe-nutrukstantis, gresmingas.

Daugybė vienas kitam prieštaraujančių gandė įtempė nervus iki aukščiausio laipsnio. Reikėjo ryžtis.

Liepos 6 dieną nusprendžiau išvežti motiną ir seserį pas savo geriausį draugą, prie Nemuno, nes reikėjo laukti visokių netikėtumų. Savo nutarimą dėgti pasakiau motinai, kuri tik galvos linktelėjimu pritarė — jos širdyje buvo susikaupę tiek skausmo ir rūpesčio jog negalėjo net prabilti.

Pabėgėlio Kelias

Rašo VYT. DAILIUS.

Atsisveikinam, apleidžiam savo lizdą

Liepos 5 vakare, susikviečiau visus darbininkus pranešti apie mūsų išvykimą, su visais atsisveikinti, paskutinį kartą pasikalbėti. Vyrai ir motery akys spindėjo ašaros. Visi jautėmės esą kaip viena šeima, kuri tampa suaugo Vokiečių okupacijos metu.

Sužinoję, susirinko atsisveikinti kaimynai. Visi mažai kalbėjom, bet be žodžių žinojom kas dėjosi mūsų širdyse.

Čia buvo mano draugai su kuriais praleidom nerupestingą vaikystės dienas, čia buvo tėvų artimieji, kuriuos rišo darbas, bendra gyvenimo kova už geresnę ateitį. Niekas net nebandė mus atkalbinti nevažiuoti, nes visi žinojo stiprų mūsų nusistatymą.

Nemigo naktis nepastebimai praslinko. Rytuose brėško.

Prie gonų stovėjo porinis vežimas, pakrautas butiniais daiktai ir užkinkytas stipriausiais arkliais.

Dar kartą perėjau visą gimtinės namą, apžvelgiau plačiu žvilgsniu gimtąją sodybą, norėdamas viską suimti į savo sąmonę ir kartu išsivežti.

Prie kryžiaus...

Priejau prie kryžiaus, pakėliau klupančias motiną ir seserį, kviėdamas važiuoti. Širdį plėšė skausmas žiurint į graudžiai beverkiandįs. Pažvelgiau į Nukryžiuotąjį. Iš po erkėčių karunos dvelkė didžiulė kančia... Pabučiavau tėtiškes kryžių paskutinį kartą ir priejau prie susirinkusiųjų atsisveikinti. Pamatęs vyrų akys ašaras, nepajutau kaip ir mano skruostais pradėjo riedėti didelės, karštos ašaros. Greitai atsisveikinau, šokau į vežimą, ir išriedėjom iš kiemo.

Aukštų klevų viršūnėse žaidė pirmieji saulės spinduliai.

Prieš mus vingiavo septyniosdešimties kilometrų kelias iki Nemuno, iki mano draugo sodybos. Brėško gražūs rytas. Danguis mėlynėje čireno vyturelis. Palengva rimo įskaudintos mūsų širdys. Pradėjome kalbėtis. Laikas bėgo greitai, nenuobodžiai.

Draugo sodybą pasiekėm po dešimties valandų kelionės. Įvažiavę, tuojau pastebėjom kad ir jo namuose daromi pasirengimai greitai išvykti.

Išsikalbėjus paaiškėjo kad bus geriau kuogreičiau išsikelti už Nemuno, į Suvalkiją, pakol dar veikia per Nemuną keltai ir kol neisprogdinti tiltai, nes Raudonoji armija sparčiai žygiavo į priekį ir del to reikėjo laukti galimų netikėtumų.

Išanksto buvo numatyta vieta kur galėjom laikinai apsigalvoti. Tai buvo gražioje Nemuno pakrantėje prieš didingą, kitoje Nemuno pusėje stūkšančią, Raudoną pilį. Šioje vietoje išgyvenome lygiai tris savaites.

Mirė Generolas Patch

Lt. Gen. Alexander Patch, į pasaulinio karo veteranas ir žymiai veikęs šiame kare prieš Vokietiją ir Japonus, pastaromis dienomis mirė San Antonio, Texas. Šiame kare žuvo jo vienas sunus.

Daugiau pabėgėlių

Šiame ukyje gyvena ir daugiau pabėgėlių šeimų iš Kauno, tat gyvenimas nebuvo nuobodus. Beveik visą laiką prasėdėdavom prie radio, gaudytum įvairiausias žinias. Dienos bėgo greitai, nusivesdamos su savim ilgas pabėgėlių kolonas į vakarus. Mes vis dar toliau nevažiavom, lyg laukdami kokio stebuklo.

Mušiai ėjo visu smarkumu. Bolševikai užėmė Kauną, persikėlė per Nemuną ties Alytumi ir veržėsi vakarų linkme: link Vištyčio, Kybartų, Vilkauskio.

Suvalkų žemėje griaudė patrankos ir naktimis plieskė gaisrų pašvaistės, liejosi kareivių ir civilių gyventojų kraujas. Mes vis dar tunojome mažutėliame šakių apskrities trikampyje. Iš šiaurės mums tekojė Nemunas, iš rytų, pietų ir pietvakarių grumojų frontas, o į vakarus turėjome dar laisvą, mažą Lietuvos-Vokietijos sienos sklypėlį.

Rusai banditai užpuola

Artėjo rugiapūtė. Rengėmės savo šeimnininkui talkauti. Toliau važiuoti vis dar delsėme, laukdami tolimesnių įvykių plėtojimosi.

Ir štai, vieną giedrą Liepos naktį susilaukėme šurpulingo banditų užpuolimo.

Užpuolimas įvyko vienuoliktą valandą naktį, pačiame pirmame įmigyje. Pora šimtų banditų, daugiausia Rusų belaisvių, vadovaujamų nuleistų parašutintinkų, iš didžiū Kazlų-Rudos miškų traukėsi į Žemaitijos miškus. Žemaitijoje tuo laiku mūsų židiniai liepsnojo į rytus ir šaurės rytus nuo šiaulių ir į šiaurę, šiaurės rytus, bei rytus nuo Raseinių, Dubysos kalvos.

Šių banditų tikslas, matyt, buvo kaip nors susisiekti su reguliaria bolševikų kariuomene ir vesti partizanų kovą Vokietijai užnugaryje. Kaip tyčia jie pasirinko persikėlimo vietą per Nemuną ties mūsų apgyventa sodyba.

Tą naktį aš miegojau daržinėje ant šieno, kiti pabėgėliai — antroje daržinėje prie dailių, klytėje. Tik senukas šeimnininkas ir mano draugas su žmona ir dviejų metų dukrele miegojo gyvenamame name.

Apie vienuoliktą valandą nakties kaž kas pabeldė į draugo miegamojo kambario langą. Išbudintas iš miego ir nieko pikta nejausdamas, jis greitai atidarė langą. Medžių šešelyje stovėjo kelios žmogystos, apsiginklavę automatiniais šautuvais. Viena žmogysta prašėko Rusiškai:

"Atidaryk duris, eisim į tą mišką!"

Draugas atsakė irgi Rusiškai "Tuojau", ir greitai dasiprotejęs kas dedasi, žaibo greitumu išsoko pro kitą kambario langą ir atbėgo pas mane. Stai ga išbudintas iš miego, sunkiai galėju suvokti kas dedasi, tik iš jo elgesio supratau kad atsitiko kas nepaprasto ir pavojingo. (Bus daugiau).

JULIAUS SMETONOS PASKYRIMAS

Paskutiniame ALM, LMS ir Tautininkų Centro vadovybių posėdyje Detroito nutarta Julijū Smetoną paskirti tų tautinių organizacijų reikalų vedėju. Paskyrimas galioja nuo Gruodžio 1 d.

Taip pat nuo Gruodžio 1 d. Julius Smetona pradėjo darbą kaip politinis Dirvos redaktorius greta K. S. Karpius.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — įdėkit į laisną \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Pro giraitę praėjome be jokių kliūčių ir su glaudėme rikiuote. Beeinant į kalmę prieš antrą giraitę, pirmosios gretos pastebėjo einančius skersai kelio du Lenkų žvalgus. Jie nespėjo nei rankos kilstelėti kaip musiškių buvo nuginkluoti ir nuvaryti į mūsų pusę.

Praėję antrą giraitę, radome nuo Didžiojo karo likusius apkalas. Juos tuojau užėmė ir laukė naujo įsakymo.

Iš rusio iškraptėm Poznanietį su kulkosvaidžiu
Jau gerokai sutemo. Artimiausiam vieniemyje, už kokio kilometro, buvo Lenkų lauko sargyba. Reikėjo ją iš ten iškraptinti. Burininkas, paskyręs mane puolimo grandies vadu, su didesne dalimi paliko užpakalyje. Man ir šiaurinė neaiški kodėl mūsų vyresniųjų buvo nusistatyta Lenkus iš to vienišio išstumti, bet ne suimti, nes tai lengvai galima buvo padaryti. Musiškių butų užteko. Bet, žinoma, reikėjo daryti kaip įsakytą.

Aš, pasitaręs su savo grandimi, ėmiau slinkti prie tiklo. Prie vienišio priėjome arti, beveik prie pat kiemo, ir pradėjome šaudyti. Lenkai musiškių buvo netikėtai užklupti, nes jų tarpe kilo panika. Nei vieno šuvo nepaleidę, visi skubėjo iš vienišio išsidanginti. Mes, iš šovę po apkabą, puolėme į vidų. Tačiau Lenkai, naudodamiesi tuo kad jie nebuvo apsupti, suspėjo išsinešdinti. Troboje radome tik vieną išsiganusį ir gulintį ant žemės vienišio savininką Rusą.

Aš, išgirdęs šuvis, ir bijodamas sužiedimo, tuojau puolau ant grindų ir nemačiau, kur Lenkai dingo, — atsakė Rusas į mūsų klausimą, kur dingo Lenkai. — Gal išbėgo, o gal kur trobose pasislėpė. Nežinau.

Iškratę namus, daržinę, tvirtus ėjome prie rusio.

— Atsiliepk, jei kas gyvas yra! — šuktelėjome į rusį.

Atsiliepė esąs ten Lenkas su kulkosvaidžiu. Sakė pasiduos, jei nieko jam nedarysime. Mes įsakėme nepradėti jam su mumis kautis, nes viską su žeme sumaišysime.

Pasidalinę „diplomatiniams“ kalbomis, liepėm jam išeiti. Lenkas atidarė duris, kurios buvo iš vidaus užklotos ir, iškėlęs rankas aukštyn, išėjo lauk. Žmogysta buvo labai didelio ūgio. Prieš mus, trečio burio kareivius, atrodė pasibaisėtina didelis.

— Esu Poznanietis ir su Lietuviais nenoriu kariauti, — neklausiamas ėmė pasakoti. Anksčiau maniau, jog jūs, Lietuviai, esate Vokiečiai, todėl kiek kitaip į jus žiūrėjau.

Bedorojant mums savo grobį, atslinko ir kita mūsų sparno dalis. Savo uždavinį šioje vietoje galutinai atlikę, žygiavome prie kito vienišio, kuris buvo už dviejų ar trijų kilometrų. Čia mus ištiko labai didelis nepasisekimas.

Dėl sargybinių apsileidimo mus ištiko didelė nelaimė

Atvykę prie šio vienišio, radome jį visai tuščią. Lenkai, išsiganę mūsų pirmojo puolimo, apleido ir šį vienišį ir, suglaudę visą savo jėgą į vieną vietą, pasitraukė šiek tiek toliau nuo čia. Kuopos vadas (jo pavardės nepamenu) išvyko į dešinį sparną. Daugiau karininkų mūsų kuopoje ir nebuvo. Man, kaip sėkmingai atlikusiam pirmąjį žygį, buvo liepta išsėtis.

Buvo išstatytos sargybos. Bet sargybų buvo padaryta nedovanotina klaida, kuri vėliau mums labai brangiai atsiėjo. Sargybiniai, daugumoje ne savanoriai, karo pavojaus nesuprasdami, pamažu susirinko prie trobų ir, suėję į kruvą, ėmė suklikti „bankrutės“, rudyti ir šnekučiuotis. Ta nelemta proga pasinaudojo Lenkai. Surinkę apie 200 kareivių, jie ryžosi mums atkeršyti.

Mūsų buvo apie 40 vyrų. Toks mūsų skaičius atvirame lauke būtų sugėbėjęs ir du šimtus priešų nuveikti. Bet pagauti, geriau sakant, patys įlindę į spąstus, skaudžiai nukentėjome. Aš, pavargęs, nuo poilsio neatsisakiau. Priespaudęs prie šono kovos draugą šautuvą, greitai užmigau.

Kiek miegojau, nežinau. Pabudau nuo didelio triukšmo, kurį sukėlė Lenkai. Jie, pasinaudodami mūsų sargybinių žioplumu, apsupo mus ir paleido į mus smarkią šautuvų ir kulkosvaidžių ugnį. Mes puolėme į musį, bet, budami apsupti žymiai gausingesnio priešo, negalėjome kautis. Keletas musiškių tuojau krito sužeisti ar nukauti. Vienam kitam gal pasisekė laimė išsprukti. Atėjo šiurpi valanda. Laukėme kad štai Lenkų granatos ims mus plėsyti ir su žemėmis maišyti. Bet, vis dėlto, kiek galėdami, priešinosimės.

Aš, tokioje didelėje netvarkoje negalėdamas susigaudyti, jokių komandų nedavinėjau.

Nežinojau net ir ką pačiam daryti.

Sužeistieji pradėjo vaitoti. Kiti jau ėmė šaukti kad pasiduotume gyvi, nes kas per prasmę be naudos mirti. Lenkai taip pat reikalavo pasiduoti. Nenorėdami tapti granatų aukomis, pasidavėme, iš viso apie trysdešimt žmonių, į neįsivę. Tai buvo neįtikėtina 1920 metų Kovo mėnesio iš 17 ir 18 dienos naktį.

Apiplėštas ir mušamas varo į Daugpilį

Lenkai, atstatę iš abiejų pusių durtuvų sienas, mus smulkiai iškratė. Visą, kas buvo kišenėse ir ginklus atėmė. Mus Lenkams betvarkant, atėjo iš dešinio sparno mūsų kuopos vadas ir čia pat pateko Lenkams. Paskui nuvarė mus į savo štabą ir čia ėmė atiminėti drabužius, mainydamai ant savų popierinių drabužių. Lenkai tais laikais buvo blogai aprenkti. Jei kurie iš musiškių geruoju nesutiko atiduoti savo daiktų, tuos mušė ir kojomis spardė. Aš, gavęs keletą antausių, netekau įminės, getų ir kelnų. Vieton viso gavau jų seną suplyšusią miltinę, kuria šiek tiek pridengiau baltinius. Viršutines, popierinės medžiagos kelnas gavau, jau budamas Vilniuje belaisvių stovykloje.

Lenkai, mus apiplėšę, nuvarė į Kalkunus. Varomai jautėme jog esame netoli fronto. Ėmėm vienas kitam duoti ženklus, ragindami užpulti Lenkus, juos nuginkluoti ir net nusivaryti į savo pusę, nes mūsų buvo trys dešimtys, o jų dvylika sargybinių. Jie šautuvus nešėsi ant diržo ir mūsų sumanymas galėjo lengvai pasisekti. Deja, mūsų dviasia buvo susmukus, ir daugelis nenorėjo sukilti. Mūsų tarpe daugiausia buvo pašauktieji kareiviai. Aišku, mes visi gerai supratome, jog, mūsų sumanymui nepasisekus, busime sušaudyti. Lenkai, pastebėję mus kažką Lietuviškai kalbant, liepė nesikalbėti, o kalbančius puldavo buožėmis mušti.

Atvarė mus į Kalkunus ir, palaikę viename name apie porą valandų, nuvarė į Daugpilį. Čia buvome varinėjami „nuo Ainošiaus prie Kaiposšiaus“, kol, pagaliau, sutemo. Tada buvome nuvaryti į tvirtovę ir užrakinti.

Pabėgimas, musiškiui persimetėliui padedant

Po kelių dienų mūsų belaisviai Lenkų kareivių tarpe pastebėjo vieną pirmiau mūsų kariuomenėje tarnavusį kareivį. Jis, bijodamas bausmės už kažkokį nusikaltimą, pabėgo pas Lenkus ir ėmė jiems tarnauti. Jis mums prisipažino apgailestaujęs savo žygį.

— Geriau, — sako jis, — Lietuvoje kalėjime sėdėčiau, negu priešams laisvu noru tarnauti. Jie mane vis tiek savą nelaike ir prakeiktu Litvinu vadina. Jei žinočiau kad musiškiiai manęs smarkiai nebaus, tai tuojau bėgčiau atgal.

— Klaidos ir nusikaltimai tik gerais darbais gali būti atitaisyti, — kažkas iš mūsų jam paaiškino.

Pradėjome dažniau su šiuo savo sargybiniu daryti pasikalbėjimus, bet, žinoma, labai atsargiai kad Lenkai mūsų nepastebėtų. Pagaliau jis apsiėmė mūsų kuopos vadą ir keletą kitų išvesti iš šios Lenkų vergijos. Sutartą naktį jis, stovėdamas sargyboje, paėmė miegančių sargybinių šautuvus, kepure, milines ir visa tai atnešė mums. Musiškiiai „Lenkais“ persirengę, laimingai išėjo iš tvirtovės.

Vienas prie Dauguvos gyvenęs Rusas, palaikęs musiškius tikrais Lenkais ir norėdamas juos „pakišti“ Lietuviams, kėlė laivelį per Dauguvą tokioje vietoje kad kaip tik pataikytų į Lietuvų sargybas. Tuo metu musiškiiai laimingai persikėlė per Dauguvą ir pasiekė savuosius. Šių bėglių sykiu su Lenkų sargybiniu buvo, be rodo, keturi ar penki žmonės. Mūsų pabėgti neteko, nes didesnis bėglių skaičius būtų sukėlęs Lenkų įtarimą ir nebūtų išleistas iš tvirtovės.

Po šio įvykio Lenkai, mus, likusius, uoliai tardė ir mušė. Pagaliau, pamatę, jog Daugpilio tvirtovė Lietuvų belaisviams nėra užtektinai saugi vieta, po savaitės išvežė visus į Vilnį ir apgyvendino belaisvių stovykloje Polocko gatvėje kartu su bolševikais, bet vis dėlto atskiroje nuo jų kameroje, antrame aukšte.

Lietuvius belaisvius Lenkai varinėdavo prie nešvariausių darbų. Maisto davyns buvo neapsakomai blogas: pietums bulvinių lupynų sriuba, svaras (400 gr.) duonos, o iš ryto ir vakare juoda kava. Mėsos visame katile vos tik kai kur tepamatydavai. Tie, kurie išėdavo į koki nors darbą, gaudavo šiek tiek rukalo.

Tamsūs Vilniaus miesčionys ir Lietuvų visuomenė

Tamsi, nesuipratusi Vilniaus miesčionių dalis — vežikai, kiemsargiai, tarnaitės ir k. — žinoma, ne visi, iš mūsų begėdiškai tyčiodavosi ir kartais net į veidus spaudydavo. Sargybiniai dėl šių tamsuolių pasielgimų tik gardžiai nusijuokdavo.

Artėjant Velykų šventėms, Lietuviškoji Vilniaus visuomenė nešė savo brolius belaisvius

vėlykinių valgių. Deja, tų dovanų tik mažą dalis mus pasiekdavo. Lenkų sargybiniai patys mums nešamomis dovanomis pasivaikindavo.

Lenkų kariuomenėje valgis buvo labai nevienodas. Kariaujančių pulkų maistas buvo labai geras. Aš tai pats mačiau, valydamas pavasarį nuo ledų jų vienos dalies kiemą. Tų, kurie eidavo įgulos tarnybą, maistas buvo žymiai blogesnis. Jis buvo tik kiek geresnis už belaisvių maistą.

Lietuvių visuomenė, matyt, nujausdama, jog Lenkai apkarpė belaisvius duodamas dovanas, išprašė iš Lenkų vyriausybės leisti belaisvius su palydovais lankytis vaišėms gyventojų butuose. Šį prašymą Lenkai gal todėl nors iš dalies patenkino kad drauge su belaisviais Lietuviais vaikindavosi ir jų palydovai.

Tuo metu vieną kartą ir aš pats buvau pavaikintas pas vienus Lietuvius, gyvenančius Jurgo prospekte, rodos, 21 ar 23 Nr. Jie turėjo

Nepriklausomoje Lietuvoje, kažkur apie Ukmergę, dvarą. Mano draugai Ukmergiškiai kurie sykiu su manim dalyvavo tose vaišėse, gerai žinojo šį dvarą ir plačiai su šeiminingais apie visas šias vietas kalbėjosi. Šeiminingai sakėsi kad jie bus labai patenkinti, jei jų dvaras bus išdalintas Lietuvos savanoriams.

(Bus daugiau)

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c. Su prisiuntimu 40c.
(Galit siųsti pašto ženklais)

Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinka pasiųsti giminėms pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems ką nori pramokti Angliškai kalbėti.

Reikalaukit „Dirvoje“

•APIE šeši milijonai Amerikoje šeimų turės susidėti gyventi bendruose butuose, del gyvenamųjų namų stokos, tikrina federalis namų statybos administracijos.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sumaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, del apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirmą neįmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

DIRVOS AGENTAI

Zigmas Jankauskas

Real Estate — Insurance
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
536 North 11th Street
PHILADELPHIA, 23, Pa.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

J. Žemantauskas

Notaras
„Dirvos“ Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Marijona Milunaitienė

Dirvos Atstovas
Skelbimams, Prenumeratams
841 Hollis Street
BALTIMORE 1, MD.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
3907 Lillibridge
DETROIT 14, MICH.

Juozas Zeingules

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
511 So. Hoover Street
LOS ANGELES, GALIF.

Juozas V. Valickas

Dirvos Atstovas Rytuose
Prenumeratams, Skelbimams
86 Jackson Street
NEWARK 5, N. J.

Jusu Naujas

GASO

REFRIGERATORIUS

JAU ČIA!

Taip — jūsų pardavėjas jau turi išstatęs tą puikų Gasinį refrigeratorių apie kurį jūs sapnavot ir kurį norėtumet turėti savo virtuvėje.

Grazus iš paviršiaus ir gausingas patalpa, šis pagrindiniai skirtingas regriferatorius turi pakankamai vietos sudėti mėsa ir daržovėms... ekstra vietos šaldytiems valgiams... sumaniniai įtaisytomis lentynomis lengvesniam maisto sudėjimui.

Mažytė Gaso liepsnelė atlieka visą darbą — jame nėra jokių judančių dalių visoje šaldymo sistemoje išsinešiojimui ar darymui užšio. Laimingi savininkai kurie per karo laiką turėjo juos pasakys jums kaip tas svarbu yra — kaip laimingi jie buvo kad jų Gasinis refrigeratorius nereikalavo jokių taisymų kada taisymas buvo taip sunku gauti.

Taigi, rytoj nueikit susitarimui savo sapnui išsipildyti. Buk tarp pirmųjų pas savo artimą pardavėją ir persitikrink kaip šis vienatinis refrigeratorius kuris tyliai dirba, ilgiau laiko.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Daugiau Laiko Skaitymui - - -

Skaitykit ir Platinkit

KARO METU AR TAIKOJE — DIRVA GERIAUSIAS JUSŲ DRAUGAS

Prenumerata metams vis

\$2

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

KARUI pasibaigus, Dirva, kaip ir visu karo bėgiu, duodama skaitytojams tik už \$2.00 visam metui. Nors ir dabar dar laikraščio leidimo kaštai yra tie patys kaip buvo karo metu, bet Dirva pasilieka ta pačia kaina kaip buvo — tik \$2.00.

NAUJAI užsirašantieji Dirvą suškit prenumeratos \$2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

DABAR PATS LAIKAS atnaujinti savo Dirvą kurių pasibaigė, ir dabar geriausias laikas išrašyti Dirvą dovanų, nes kaip matote Dirvoje telpa ir tilps daug įvairių svarbių raštų apie Lietuvą, apie Lietuvius pabėgėlius, ir kitais svarbiais klausimais.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

(Iš Chicago Konsulato)

Ablonskaitės, iš Butkų k. Žigaičių v., Tauragės ap. Dukterys Štasio. Atvyko Amerikon apie 1933 m.

Bertašius Kazys, iš Kadarų k., Papilio v., Biržų ap. Gyveno Bostone.

Jakubėnas Kostas, iš Gaigalių k., Papilio b., Biržų ap. Gyveno Chicagoje.

Juskauskai, Kazys ir Adomas. Adomo sunai, iš Alytaus ap., žuvintų k. Abu gyveno Chicagoje.

Karkliai, Mikas, Jurgis, Antanas ir Juozas, Jono ir Onos sunai. Visi gimę Amerikoje.

Kiharijai, Osvaldas, Adolfas, Juozas ir Viktoras. Pirmi trys Antano sunai, iš Eiskudžių k., Papilio vals., gyveno Bostone.

Viktoras, sunus Kazio, iš Gaigalių k., Biržų ap., gyveno Chicagoje.

Laurusevičiai, Jonas, Pranas ir Antanas, iš Kauno, Aukštųjų Panemunės m.

Leketas Pranas, iš Gargždų p., Kretingos ap. Gyveno Chicagoje.

Leonavičienė Jadvyga (Kasasauskaitė), arba jos vyras. Gyveno Philadelphia, Pa.

Lojinan, Fedė, gyveno 6th St., New York, ar New Jersey.

Pretkus Dominikas, Jono sunus, iš Počauskų k., Skapiškio v., Rokiškio ap. Amatu siuvėjas. Gyveno Chicagoje.

Rauskinas Povilas, jo žmona yra Marcinauskaitė. Gyveno Chicagoje.

Razukevičienė Anastazija, iš Kauno, gyvenus A. Panemunėje. (Janušauskaitė).

Valoskas ar Valauskas Antanas, 1944 m. išvažiavęs iš Prancūzijos. Gyveno Chicagoje.

(Iš New Yorko Konsulato)

Aleksa Vladas, iš Onušio, Trakų ap.

Ambrozaitis Izidorius, Juozo sunus, iš Petkaičių k., Skaudvilės v. Tauragės ap. 1931 m. lankėsis Lietuvoje ir prieš šį karą gyveno New Yorke.

Ambrozaitytė Petronėlė, iš Petkaičių k., Skaudvilės v. Tauragės ap.

Andriūnienė, iš Spicių k., Šiaulių v., Šiaulių ap., gyveno Baltimore.

Augustinavičius Zigmas, s. Tomo, iš Žiemarių, Trakų ap.

Badikonis Bronius, iš Šešulių k., Ukmergės ap., gyveno Kanadoje.

Balčiūnas Juozas, iš Karališkių k., Kuilių v., Šakių ap., gyveno Detrote.

Baltramaitis, Petras, Morta.

Baltruaitienė Dovidaitytė, iš Ameriką atvykus apie 1935 ir dar neseniai gyvenus New Yorke.

Baltušienė Klevinskaitė, Ona, dukterė Juozo, iš Laučkairio k., Kudirkos Naumiesčio par.

Banienė Stasė, Krėkaitė, iš Navarėnų miestelio.

Bartuška Jonas, gyveno Chicagoje.

Braja, Martinas ir Pranas, iš Žironių k., Radviliškio vals., Šiaulių ap.

Brazauskas Adomas, kilusio iš Jakšių k., Pernaravos v., Kėdainių ap., vaikai.

Briedis Petras, iš Skiemonių k.

Budreckas, Izidorius.

Bulevičius Jonas, gyv. Pittsburghe.

Burneikis Kazys, Amerikoje žinomas kaip Burneco, iš Telšių ap.

Cechowska ar Czechowska, Katrina, gyv. Pittsburghe ir turėjusi mėsine ar pan.

Celkis Antanas, gyv. žydiškių k., Rokiškio m. ir Panemunės m. i Ameriką grįžęs 1937 ar 1939 m.

Cepas Kazys, kilęs iš Būdių k., Rozalimo v., Panevėžio ap., gyveno Philadelphiaje.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti ji, nerasykite: "Negavau pereinamo numerio", bet pažymėkite: "Negavau Nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pašalsta tas tikras numeris kurio negavote.

Čiuberskiai, Julius ir Teofilus, gyvenę Detrote ir Clevelande.

Dallidonis Justas, gyv. Baltimore, 1925 m. lankėsis Lietuvoje.

Danilaitienė Aleksandra, iš Šiaulių, gyvenus Philadelphia.

Dedinskas Antanas, persikėlęs Chicago 1933 m.

Didžiulis Juozas, Antano sunus, iš Romainių-Kaimelkos k. Raudondvario v., Kauno ap., apie 1938-39 m. gyveno Trenton, N. J.

Einingis Kazys, arba jo įpėdiniai, gyvenę Chicagoje.

Gelumbauskas Pranas (Fr. Gelumbis), iš Užuožerių k., Seduvos v., Panevėžio ap., gyveno Niagara Falls, N. Y.

ESAS NAUJAS SLAPTAS GINKLAS

Ely Culbertson, tiltų inžinierius specialistas, daro spėjimą kad šiuo laiku Amerika gal turėti istobulinius kitą "dar baisesnį naikinimo ginklą negu atominė bomba".

Inžinierius Culbertson yra sunus Amerikiečio tėvo ir Baltarusės motinos.

Culbertson taipgi persergsti kad ruošiantis atominė bomba Amerikos miestus naikinti, tokie niekšai gali būti atsiųsti čia kaip nekalti atstovai, kurie gali tas bombas atsivežti savo valizose ir nustatyti kad jos visos vienu laiku visoje šalyje sprogtų.

"Tuo budu", sako Culbertson, 20 ar 30 Amerikos miestų galėtų būti nušluoti nuo žemės paviršio. Mes negalime nei įsiblaškyti nei nueiti į požemius. Tam nei maldos nepašalins."

Amerika taip lengvai įsileidžia čia visokius priešų šalių atstovus. Pav., iš Rusijos dažnai Amerikoje randasi po suvirš pora tukstancių nežinia kokiais tikslais besilankančių komisarų.

"Mes turim atminti kad Rusijoje milijonai ir milijonai vyrų ir moterų gali būti pristatyti dirbti už 10 centų dienai.

Rusija taip pat užima strategiską žemės poziciją ir kontroliuoja daug tautų Europoje ir net 200 milijonų Kiniečių."

"Anglų Amerikiečių jiegos turi sunaikinti Rusiją pirm negu ji pataps gana galinga sunaikinti mus. Mes gyvename jiegos politikos pasaulyje, kur negalime pasitikėti jokiai kitai valstybei", pasakė Culbertson.

TREE'S CAFE

1457 East 71st Street

LIETUVIŠKA UŽEIGA

ALUS DEGTINĖ VYNAS

Smagi vieta sueiti su senus pažystamus ir draugus.

Eleanor ir Anthony Budas Savininkai

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

SUPERIOR-RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiujantieji Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

Indijonės Laukia Savo Vyrų su "Pėde"

Indijonės moterys su vaikais prie vienos aukso kasyklos, Kanadoje, kur jų vyrai dirba, laukia savo vyrų su gauta alga. Indijonai, kaip ir baltieji, mėgsta pragerti pinigų, jeigu laiku jų žmonos nepačiumpa jų pinigų.

AUKOKIME KALĖDŲ DOVANAS KENČIANTIEMS LIETUVIAMS

SIŪSK KALĖDŲ SIUNTINI DABAR!

Jei dar neišsiuntėte — pasiskubink. Pirkdamas Kalėdines dovanas savo šeimai neužmiršk ir tu kurie del karo pasėkų šią žiemą neturės pastogės, paprasčiausio maisto ir apdaro, ar bus išstremime, tukstancius mylių nuo savo sodybų, artimųjų, toli nuo Lietuvos....

Kalėdiniai pakietėliai pagelaujami nesunkiai kaip 11 svarų. Pasistengkite sutalpinti į juos: kavos, cukraus, miltų, siūlų, adatų, kenuotų daržovių ir mėsos, surio, žuvų aliejus vaikams.

Taip pat labai reikalinga šiltų ir apatinių baltinių, megstinių didelių ir mažesnių batų, dantų pastos ir kt. kas jums būtų reikalinga jei anai je pusėje ir anose sąlygose butumet.

Turime jau persiuntimo teise ir priemonės, yra pasirupinta ir sutvarkyta visą kuosku-biausia išsiųsti.

Išgirsite vargstančių pagalbą šauksmą. Atsakykite į jį savo greita ir gausia dovana.

Pridėję užrašą su savo vardu ir adresu, pakietėlius siųskite į:

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND, Inc.
101 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

NEUŽMIRSKIT 3c

Siųsdami Dirvos Redakcija Administracijai ar Agentūrai paklausimus, visada pridėkite 3c pašto ženklelį atsiminti Tas būtina

Why Pay More? CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

THE CLEVELAND TRUST COMPANY THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

MONCRIEF FURNASAS

Taisykmo Darų — Labar Gaunamos pas Jus MONCRIEF Pardavėją

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

HITLERIS LAIMEJO ŽYDŲ NAIKINIMO ATŽVILGIŲ

New Yorko teisėjas Rifkind, Amerikos paskirtas prie Gen. Eisenhowero sužiūrėjimui Žydų reikalų Europoje, tikrina kad Hitleris karą laimėjo kiek liečia jo užsibrėžimą išnaikinti Europoje žydus. Vokietijoje teliko mažiau 100,000 žydų, sai retai kiek šios gentkartės

o visoje vakarų Europoje i vakarus nuo Rusijos apie virš milijonas žydų.

Apie 4,750,000 Europos žydų išnaikinta. Dabar ir Lenkijoje žydams uždaryta durys: tie žydai kurie pasiūko grįžti Lenkijon, nuvykę prie rubelės žiaus negavo įleidimo ir vėl turėjo grįžti blaškytis.

Tarp likusių žydų sako veik visai nematyt vaikų, taigi vije teliko mažiau 100,000 žydų, sai retai kiek šios gentkartės

jų kur nors ir užaugs. Amerika betgi turėtų atsižiūrėti ir į kitų tautų žmonių likimą, — tu žmonių kurie pateko Rusų išniekinimui. Kas skirtumas ar žydus naikina Hitleris ar krikščionis naikina Stalinas!

•BRITANLIJA nupirko vilnos iš Pietų Afrikos pastarų penkių metų bėgyje už \$240,000,000.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's Basemetn

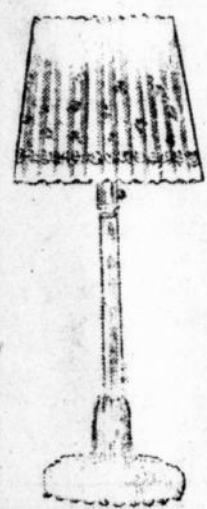

Crystal Stiklo

STALUI LEMPOS

Grazios kri-tolinio stiklo stalinės lempos ant paausuto lietinio metalo pastovo. Via lempa su puikiu rayon taffeta gobtuvu pitaikytos spalvos. Pirkit jas poromis!

14.95

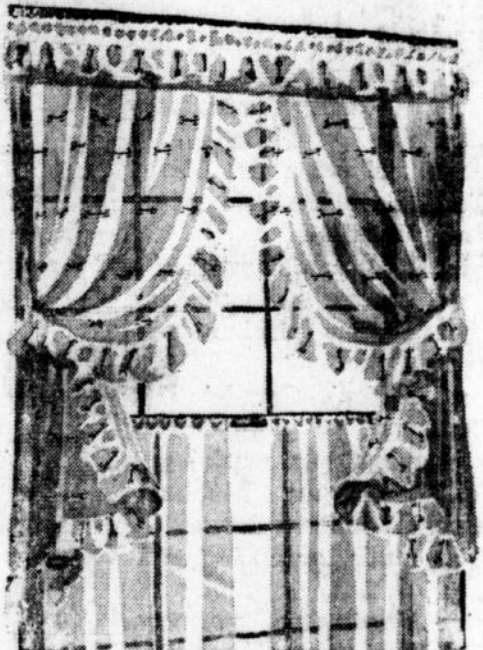
Puikaus Stiklo

Vanity

LEMPOS

2.98 Pilnai su Gobtuvu

Pasirinkimas iš keliošikos gražių stilių. Pilnai su popieros parchment gobtuvais, Mėlynos, aukso ar gelsvos spalvos.

Cottage Setai

GRAZIAI VIRTUEI

Du puikus pavyzdžiai spalvotų figūrotų cottage setų su pritaikintais apvedžiojimais. Rūkšlėtu viršum. Raudonos, mėlynos ar žalios spalvų.

3.95

Jeigu Pati Siuviesi Namie...

Casement Audimai

Ploni ir Malonūs! 69c

Žėvinčio rayon audimai siuvimui savo pačios langams užtęsalų arba paklodžių. Rožinės beize spalvos, 36 colių pločio.

R TOLI NUO NAMŲ ESANTIS G. I. VIENIŠAS PER KALĖDAS. . . . ILGISI NAMŲ

Nėra jokio geresnio vaisto G. I. kareivėliui kuris pasiilgęs ramybės per Kalėdas kaip girdėti talsą iš namų pasikalbant su saviškiais per Long Distance. Šiais metais, kuomet daugybė šeimų turės savo smagiausius susivienijimus po keturių metų, mažiausia ką mes galim padaryti tai palaikyti vienas neuzimtas tiems kareivėliams kurie dar tebėra tarnyboje.

Jus tą galit pagelbėti atliekant savo sveikinimus prieš Kalėdų Dieną ir po tos dienos ir kalbant trumpai švenčių laikotarpiu. Kitaip koks apvienėjęs G. I. gali negauti nei progos tokioje svarbioje Kalėdų šventėje . . . telefonu pasikalbėti su savo namiškiais.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

TUNE IN THE "TELEPHONE HOUR" Mondays at 9 P. M.

WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

